

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA BUDŽETA
KANTONA SARAJEVO
ZA 2010. GODINU**

Broj: 04-01/11

Sarajevo, oktobar 2011. godine

**PREDSJEDAVAJUĆEM SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
PREMIJERU VLADE KANTONA SARAJEVO
MINISTRU FINANSIJA KANTONA SARAJEVO**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju **Konsolidovanih finansijskih izvještaja Kantona Sarajevo za 2010. godinu** (bilansa stanja na dan 31. decembar 2010. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Kantona Sarajevo odgovorno je za izradu i fer prezentaciju Konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Kantona Sarajevo sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o Konsolidovanim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Izvršenje Budžeta nije praćeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH što je imalo za posljedicu da su ukupni rashodi i izdaci veći od ukupnih prihoda i primitaka što je na kraju godine dovelo do deficita u iznosu 36.170.292 KM (tačka 5.3. Izvještaja).
2. Budžetski korisnici su stvorili izdatke i rashode iznad budžetom planiranih u iznosu 12.995.559 KM što predstavlja prekoračenje Budžeta i u suprotnosti je sa članovima 4., 31. i 59. Zakona o budžetima u FBiH. Ovi izdaci su evidentirani na poziciji neraspoređenog viška rashoda nad prihodima čime su isti podcijenjeni za navedeni iznos (tačka 5.6. Izvještaja).

3. Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2010. godinu nije jasno regulisan način raspodjele sredstava tekućih i kapitalnih transfera. Nisu utvrđeni kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava po korisniku zbog čega je onemogućena ocjena usaglašenosti trošenja javnih sredstava sa propisima (tačke 5.3. i 5.5.1. pod c) i 5.5.2.1 Izvještaja).
4. Dugoročne obaveze u finansijskim izvještajima po osnovu ino-kredita u 2010. godini su priznate samo na osnovu sklopljenih ugovora o zaduženju čija osnovanost se ne može potvrditi (tačka 5.7.5. Izvještaja).
5. Potraživanja po osnovu dugoročnih plasmana nisu realno iskazana jer nije vršeno procjenjivanje istih iako su dospjela a nenaplaćena potraživanja na dan bilansa 8.498.428 KM (tačka 5.7.2.2. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje imaju i mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, Godišnji finansijski izvještaj Budžeta Kantona Sarajevo ne prikazuje istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja odnosno Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Kantona Sarajevo u toku 2010. godine nije bilo u svim materijalno – značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez daljnje kvalifikacije na naše Mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- Visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH, tako da osnivač visokoškolskih ustanova nema nadzor i kontrolu nad trošenjem doznačenih budžetskih sredstava kao i nad prihodima koje visokoškolske ustanove ostvare obavljanjem vlastite djelatnosti (tačka 5.5.1. pod c Izvještaja).
- Nije donesen zakon o pripadnosti javnih prihoda u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH (tačka 5.4. Izvještaja).

Sarajevo, 15.07.2011. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA	3
5.	NALAZI I PREPORUKE	5
5.1	Sistem internih kontrola	5
5.2	Budžet Kantona Sarajevo za 2010. godinu	7
5.3	Izvršenje Budžeta Kantona za 2010. godinu.....	7
5.4	Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2010. godinu.....	8
5.5	Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2010. godinu	11
5.5.1	Tekući rashodi	12
5.5.2	Kapitalni izdaci	20
5.6	Finansijski rezultat.....	24
5.7	Godišnji popis na dan 31.12.2010. godine.....	24
5.7.1	Novčana sredstva.....	25
5.7.2	Stalna sredstva i dugoročni plasmani.....	25
5.7.3	Kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja	28
5.7.4	Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja	28
5.7.5	Dugoročne obaveze	29
5.8	Ostali nalazi	30
5.9	Vanbilansna evidencija	31
6.	KOMENTAR	31

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
BUDŽETA KANTONA SARAJEVO
za 2010. godinu

1. UVOD

Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), kao federalna jedinica FBiH uspostavljen je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Kantona. Kanton svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine i Vlade. Ustavom Kantona uređena je struktura i nadležnost kantonalne vlasti, koja se obavlja putem zakonodavne, izvršne i sudske vlasti.

Zakonodavno tijelo Kantona je Skupština, a Vlada Kantona (u daljem tekstu: Vlada) je organ izvršene vlasti koju čine Premijer i dvanaest ministara. Nadležnosti i djelokrug Vlade i ovlasti službi koje vrše poslove za njene potrebe uređene su Zakonom o Vladi Kantona Sarajevo.

Zakonom o organizaciji uprave Kantona osnovani su kantonalni organi uprave i upravne organizacije, utvrđen je njihov djelokrug i uređena druga pitanja od značaja za njihovo organizovanje i funkcionisanje. U Kantonu egzistira dvanaest ministarstava, dvije samostalne kantonalne uprave (uprava za inspekcijske poslove i uprava civilne zaštite) i pet samostalnih kantonalnih upravnih organizacija (tri Zavoda, jedna direkcija i Profesionalna vatrogasna brigada).

Kantonalnim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalnih zavoda, uprava, ustanova i direkcije rukovode direktori. Sredstva za rad kantonalnih organa uprave i ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje kantonalne politike i propisa utvrđuju se Budžetom Kantona.

Na dan 31.12.2010. godine prosječan broj uposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 10.720 dok je Budžetom planirano 10.778 uposlenika. Struktura uposlenih na dan 31.12.2010. godine je slijedeća: ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 5.893, MUP 1.919, pravosudne institucije 805, ustanove kulture 576, ustanove u nadležnosti Ministarstva za rad i socijalnu politiku 424 i ostali organi i ustanove 1.153.

Obzirom da visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja te se finansiranje istih za plaće i naknade uposlenih vrši putem transfera, isto utiče na činjenicu da je stvarni broj uposlenih na nivou Kantona znatno veći.

Sjedište Vlade Kantona Sarajevo je u Sarajevu, ulica Džemaludina Reisa Čauševića broj 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su Konoslidovani finansijski izvještaji Kantona Sarajevo za 2010. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Kantona Sarajevo na dan 31.12.2010. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije u junu i julu 2011. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Kantona Sarajevo za 2010. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu relevantne dokumentacije, uz budžetske zahtjeve sačinjavati detaljna obrazloženja predviđenih potreba a izradu Budžeta u potpunosti uskladiti sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu donošenja propisanih akata u utvrđenim rokovima, kako bi se budžet usvojio na vrijeme.

U skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Sve rashode i izdatke priznati i iskazati na odgovarajućim pozicijama u periodu kada je obaveza i nastala u skladu sa članovima 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH.

Potrebno je u skladu sa članovima 12 i 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH donijeti kantonalni propis o pripadnosti javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave.

Potrebno je da Ministarstvo privrede i Komisija za koncesije nastave poduzete aktivnosti vezane za naplatu koncesionih naknada u skladu sa zaključenim ugovorima.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja predloži Vladi Kantona, plan trošenja namjenskih sredstava prikupljenih na ime korištenja javnih parkirališta, odvoženja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu, koja je dužna osigurati njihovo namjensko trošenje.

Potrebno je da se Vlada Kantona jasno odredi u vezi nastavka rada Komisije za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u budućem periodu.

Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknade troškova prevoza na posao i sa posla i obračun i isplatu istih uskladiti sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke, kao nadležno ministarstvo za ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja, propiše jedinstven postupak donošenja akata za rad preko norme i način evidentiranja istog.

Potrebno je da Vlada utvrdi komisije čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim propisima. Potrebno je da budžetski korisnici dostavljaju Ministarstvu finansija tromjesečne izvještaje o visini isplaćenih naknada za članove komisija u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada i rukovodioci kantonalnih organa državne službe.

Potrebno je da budžetski korisnici izdatke po osnovu zaključenih ugovora o djelu, ugovora o privremenom i povremenom obavljanju poslova, kao i autorskih ugovora, evidentiraju i plaćaju nakon obavljenog posla, osiguraju dokaz da je ugovoreni posao zaista i izvršen, te obezbijede izvještaj o istom.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta u saradnji sa ustanovama kulture utvrdi pravila angažovanja lica i utvrđivanja visine naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture.

Isplate dnevnica i troškova nastalih po osnovu angažovanja gostujućih umjetnika vršiti u skladu sa zakonskim propisima.

Potrebno je da Vlada Kantona u saradnji sa Ministarstvom prostornog uređenja utvrdi metodologiju određivanja visine sredstava koja se doznačavaju javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta Kantona.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja obezbijedi nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih KJKP „Gras“ na ime pokrića dijela gubitka.

Potrebno je da Ministarstvo privrede detaljnije definiše uslove za ostvarivanje novčanih podsticaja u poljoprivredi Uputstvom ili Odlukom koji bi se donosili svake godine.

Potrebno je da Ministarstvo privrede predloži Vladi Kantona provedbeni propis kojim će detaljnije propisati način provođenja člana 9. Zakona o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona.

Potrebno je da Ministarstvo privrede preispita opravdanost sufinansiranja dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Skenderija.

Potrebno je da se Vlada Kantona, u saradnji sa Ministarstvom privrede i Pravobranilaštvom Kantona, jasno odredi u vezi doznačavanja budžetskih sredstava, preduzeću Bags – Energotehnika d.d. Vogošća.

Potrebno je da Vlada Kantona i Ministarstvo finansija osiguraju nadzor nad utroškom budžetskih sredstava doznačenih agenciji „SERDA“.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta uredi način određivanja visine sredstava za transfere iz oblasti kulture i sporta i da osigura suštinski nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava.

Nadležne institucije Kantona treba da se odrede u vezi sufinansiranja rada Akademije nauka i umjetnosti BiH obzirom da Kanton nije osnivač iste.

Nastaviti aktivnosti vezano za implementaciju Elaborata o integraciji Univerziteta u Sarajevu, odnosno Akcionog plana za provedbu Elaborata i kontinuirano pratiti implementaciju navedenog projekta.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke osigura suštinski nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava tekućih transfera.

Potrebno je da Ministarstvo privrede osigura provođenje potpunog nadzora nad realizacijom sredstava doznačenih putem kapitalnih grantova.

Prilikom nabavke roba i usluga u potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH.

Pri finansijskom izvještavanju dosljedno primjenjivati budžetsko računovodstvo koje se zasniva na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.

Potrebno je da Ministarstvo finansija sagleda mogućnost uključivanja posebnih računa u sistem JRT-a Kantona u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH.

Svi korisnici budžeta koji iskazuju stanove u svojim poslovnim knjigama dužni su izvršiti sravnjenje iskazanog iznosa sa knjigovodstvom trezora i uskladiti sa stvarnim stanjem stanova, izvršiti popis stanova sa svim podacima i ako su privatizirani u skladu sa propisima pokrenuti postupak odobravanja isknižavanja ove imovine iz knjigovodstvenih evidencija kako bi finansijske vrijednosti stanova bile tačne i pozdane najkasnije sa 31.12.2011. godine.

Da se naredni popis stalnih sredstava izvrši u skladu sa pravilima i podacima koji pružaju cjelovitu informaciju o uloženom javnom novcu kako bi rukovodne strukture imale mogućnost donosti potrebne odluke i efikasno upravljati imovinom.

Preporučujemo da se izvrši ispravka potraživanja sa 31.12.2011. godine u skladu sa propisima i dokumentovanoj procjeni iznosa te ispravke sa ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.

Potrebno je urediti pisanim procedurama knjigovodstveno evidentiranje ino - obaveza u skladu sa važećim računovodstvenim propisima.

4. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNOG IZVJEŠTAJA

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2010. godinu provjerili smo da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, te ističemo da:

Vlada Kantona i nadležna ministarstva nisu postupili po preporukama koje se odnose na:

donošenje zakona o pripadnosti javnih prihoda Kantona u skladu Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH; usklađivanje Zakona o izvršavanju budžeta, u dijelu donošenja programa utroška sredstava za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera; usklađivanje propisa i akata sa važećim federalnim propisima na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova vezano za visinu naknade plaća za vrijeme suspenzije policijskih službenika; poduzimanje neophodnih aktivnosti vezano za realizaciju Odluke o usklađivanju statusa kantonalnih javnih komunalnih preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH kod preduzeća u kojima je bio utvrđen i verifikovan privatni kapital; poduzimanje aktivnosti kako bi se visokoškolske ustanove uključile u sistem trezorskog poslovanja u skladu važećim propisima; obezbjeđenje nedostajućih sredstava za izmirenje zakonskih obaveza Kantonalnog suda; uspostavljanje funkcije interne revizije na nivou Kantona; jasno određivanje u vezi nastavka rada Komisije za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u budućem periodu; utvrđivanje komisija čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim propisima; utvrđivanje metodologije i ulaznih parametara koji će se koristiti prilikom planiranja potrebnih sredstava javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta, a sve uz dosljedno poštivanje člana 21. Zakona o komunalnim djelatnostima; jasno određivanje u vezi doznačavanja budžetskih sredstava preduzeću Bags – Energotehnika d.d. Vogošća; određivanje u vezi sufinansiranja rada Akademije nauka i umjetnosti i osnovne škole „All Walidein Gazzaz“ (budžetom za 2011. godinu nisu planirana sredstava za osnovnu školu), obzirom da Kanton nije osnivač istih; dorađivanje kriterija za raspodjelu sredstava transfera udruženjima i neprofitnim organizacijama, na osnovu kojih bi se mogla izvršiti ocjena vrednovanja svrhe i cilja programa u pogledu visine dodjeljenih sredstava, propisivanje namjene i način vršenja nadzora nad namjenskim utroškom istih, te osiguranje adekvatnog izvještavanja od strane korisnika sredstava; dorađivanje Pravilnika o pravu korištenja reprezentacije u dijelu definisanja vrste i cijene

predmeta koji se mogu smatrati poklonima; poduzimanje aktivnosti kako bi nadležna ministarstva sve izmjene stanja u postojećim evidencijama imovine, kao i novoizgrađenih objekata finansiranih iz sredstava budžeta blagovremeno dostavljala Ministarstvu prostornog uređenja - Odjeljenju za dokumentaciju, kako bi se ažurirala postojeća evidencija imovine; osiguranje izvještavanje agencije „SERDA“; analizu primjene Odluke o plaćanju nadoknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na području Kantona i predlaganje Vladi moguća rješenja kontrole iskopanih količina mineralnih sirovina i plaćanja naknada od sadašnjih korisnika (Ministarstvo privrede, Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija), u skladu sa Zaključkom Vlade od 18.12.2008. godine; preispitivanje opravdanost isplate naknade troškova prevoza na posao i sa posla, te usklađivanje obračuna i isplate istih sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaće; osiguranje dokaza da je ugovoreni posao zaista i izvršen, te obezbijedenje izvještaja o istom prilikom isplate izdataka po osnovu zaključenih ugovora o djelu, ugovora o privremenom i povremenom obavljanju poslova, kao i autorskih ugovora; poduzimanje potrebnih aktivnosti kako se redovni poslovi sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ne bi obavljali po ugovoru; priznavanje i iskazivanje rashoda i izdataka na odgovarajućim pozicijama i u periodu kada je obaveza i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH; dosljedno pridržavanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH u dijelu uravnoteženja budžeta tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke, a da svi budžetski korisnici stvaraju obaveze u skladu sa iznosima odobrenih budžetskih sredstava, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta; provođenje procedure odabira najpovoljnijeg dobavljača za usluge štampanja administrativnih i sudskih taksi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH; preispitivanje opravdanosti posebnih namjenskih računa koji nisu u sistemu JRT-a Kantona i poduzimanje aktivnosti u skladu sa propisima; izmjene i dopune Zakona o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona u smislu da se uslovi za ostvarivanje novčanih podsticaja u poljoprivredi definišu Upustom ili Odlukom koji bi se donosili svake godine; donošenje propisa kojim će se detaljnije propisati način provođenja člana 9. Zakona o novčanim podsticajima; utvrđivanje internim aktom ili zaključenim ugovorom sa korisnikom sredstava procentualno iznos internih faktura kojim se mogu pravdati odobrena sredstva; preispitivanje opravdanosti sufinansiranja dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Skenderija; poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se izmirenje troškova električne energije za rad semafora vršilo na bazi stvarne potrošnje, kako je propisano Uputstvom o kontroli utroška električne energije na semaforskim uređajima; predlaganje Vladi plana trošenja namjenskih sredstava prikupljenih na ime korištenje javnih parkirališta, odvoženja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila; propisivanje načina izvještavanja KJKP „Gras“-a o utrošku doznačenih sredstava i obezbijedenje dokumentacije iz koje će se potvrditi namjenski utrošak sredstava odobrenih za pokriće dijela gubitka; donošenje plana i programa korištenja namjenskih sredstava prikupljenih na osnovu Zakona o vodama; propisivanje kriterija prilikom raspodjele budžetskih sredstava općinama za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodovodnih i kanalizacionih mreža i ostalih aktivnosti iz resora prostornog uređenja i zaštite okoliša i zaključivanje ugovora sa općinama kojima bi se regulisali međusobna prava i obaveze ugovornih strana, kao i rokovi okončanja projekata; propisivanje jedinstvenih postupaka donošenja akata za rad preko norme i načina evidentiranja istog za ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja od strane resornog Ministarstva; utvrđivanje jedinstvenih pravila po pitanju angažovanja lica prilikom zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova; doradu Pravilnika o raspodjeli sredstava iz budžeta sa razdjela Ministarstva obrazovanja – pozicija Programi u dijelu utvrđivanja kriterija raspodjele sredstava i propisivanja obaveze podnošenja izvještaja o namjenskom utrošku istih; utvrđivanje kriterija za raspodjelu sredstava iz oblasti sporta, razrada postojećih kriterija za raspodjelu sredstava iz oblasti kulture, kako bi isti poslužili za vrednovanje i ocjenjivanje pristiglih prijavi i utvrđivanje visine sredstava za raspodjelu, osiguranje suštinskog nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

poduzimanje mjera u cilju poboljšanja naplate plasiranih pozajmica i donošenja odluka nadležnih organa u slučajevima u kojima se i pored poduzetih aktivnosti, nije mogla ostvariti naplata duga; preispitivanje Zaključka kojim je Zavod za izgradnju Kantona zadužen za vršenje operativno stručnih poslova koji se odnose na funkciju javne rasvjete na području Kantona; doradu postojećih pisanih procedura, donošenje nedostajućih procedura, kao i Pravilnika o internim kontrolama-internim kontrolnim postupcima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola; poduzimanje aktivnosti da se kod donošenja budžeta u potpunosti ispoštuju odredbe Zakona o budžetima u FBiH;

poduzimanje aktivnosti vezanih za naplatu koncesione naknade od strane „Terme Ilidža“ u skladu sa zaključenim ugovorom i po istom pitanju zauzimanje konačnog stava (Ministarstvo privrede, Komisija za koncesije i Kantonalno pravobranilaštvo); u saradnji sa Kantonalnim pravobranilaštvom, poduzme sve potrebne aktivnosti u cilju zaključenja Ugovora o dodjeli koncesije najprijvatljivijem ponuđaču za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo (ugovor je potpisan u toku 2010. godine a da prethodno nije u potpunosti uvaženo mišljenje Kantonalnog pravobranilaštva); evidentiranje uplaćenih avansa kao kratkoročnih potraživanja i priznavanje rashoda i izdataka u momentu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa propisima; osiguranje praćenja realizacije projekata kapitalnih grantova, definisanje nadzora nad utroškom sredstava kao i izvještavanje korisnika o utrošku istih (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo privrede, Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo obrazovanja); poduzimanje aktivnosti da se izvršenje Budžeta vrši u skladu sa zakonskim i ostalim propisima u djelu planiranja novčanih tokova, odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskim korisnicima na osnovu prethodno sačinjenog mjesečnog plana alokacija raspoloživih budžetskih sredstava; doznačavanje jedinica lokalne samouprave pripadajući dio javnih prihoda u skladu sa članom 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH; uspostavu bolje saradnje sa kantonalnom Upravom za inspeksijske poslove u cilju povećanja naplate koncesione naknade; dosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada i rukovodioci kantonalnih organa državne službe; definisanje načina vršenja nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih i kapitalnih tranfera, te osiguranje istog i osiguranje izvještavanja od strane korisnika sredstava; poduzimanje aktivnosti prema Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, kako bi se pripadajući dio sredstva doznačio Kantonu; uspostavu nadzora nad realizacijom sredstava na ime izgradnje školskih objekata, te osiguranje izvještavanje korisnika o namjenskom utrošku; osiguranje nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava odobrenih Programom sanacije klizišta.

Preporuke koje je Kanton ispoštovao odnose se na:

pravilno knjigovodstveno evidentiranje naplaćenih a neutrošenih sredstava od naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa Zakonom o spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća; kao i sredstava prikupljenih na osnovu Zakona o vodama FBiH i Uredbe o šumama u cilju njihovog namjenskog korištenja; popis i iskazivanje neizmirenih obaveza; nastavak poduzimanja zakonskih mjera protiv privrednih društava koja ne vrše uplatu naknade za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina po potpisanim ugovorima o koncesijama; osiguranje adekvatnog praćenja izvršenja Transfera za sanaciju i održavanje rasvjete na području Kantona u skladu sa odobrenim Budžetom; donošenje plana trošenja namjenskih sredstava u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća; poduzimanje aktivnosti, u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća, vezano za prenos javnih skloništa i finansijskih sredstava u nadležnost općinskih i gradskih službi civilne zaštite; definisanje namjene doznačavanja budžetskih sredstava Fondu „IKRE“ i obezbijedenje izvještaja o utrošku sredstava, poduzimanje aktivnosti vezano za nadzor nad namjenskim utroškom sredstava za finansiranje stanova u privatnoj svojini i obezbjeđivanje periodičnog izvještavanja o utrošku sredstava; izradu i usvajanje Operativnog plana aktivnosti, realizacije i finansiranja šumsko-uzgojnih radova; nastavak poduzimanja aktivnosti Direkcije za puteve kako bi se obezbijedila sredstava za izmirenje obaveze prema preduzeću Orman d.o.o. Kiseljak (300.000 KM), u skladu sa potpisanim Sporazumom o zajedničkom finansiranju projekta.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sistem internih kontrola

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu, a temelj funkcionalnog sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Svi ministri i direktori upravnih organizacija i ustanova odgovorni su za računovodstvo, unutrašnju kontrolu i nadzor svojih ministarstava, uprava i ustanova uključujući i potrošačke jedinice u njihovoj nadležnosti.

Također su odgovorni za uspostavljanje i održavanje sistema upravne i računovodstvene kontrole, odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka i budžetskim izdacima i isplata.

Budžetski korisnici su uz saglasnost Vlade Kantona donijeli pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji kojima su definisani organizacija, opis poslova uposlenih, sistem rada i rukovođenja u važnijim procesima rada kao i ključne interne kontrole. Kod većine budžetskih korisnika doneseni su akti propisani Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kojim bi se osigurali kontrolni postupci u načinu raspolaganja i trošenja javnih sredstava. Međutim, rukovodne sturukture nisu u dovoljnoj mjeri posvetile pažnju implementaciji nadzora nad planiranjem i trošenjem javnog novca.

Navodimo nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola prilikom izvršenja Budžeta; ne evidentiranja rashoda i izdataka u periodu u kojem su i nastali; nepostojanje adekvatnih kontrolnih aktivnosti prilikom obračuna i isplate putnih troškova, raspodjele sredstava tekućih i kapitalnih transfera bez utvrđenih kriterija za odabir korisnika i visine sredstava po korisniku i osiguranje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava tekućih i kapitalnih transfera.

Takođe je utvrđeno da potrebne kontrole nisu uspostavljene u slijedećim slučajevima: prilikom plaćanja utroška električne energije za semafore i parkomate na području Kantona kod Ministarstva saobraćaja nije uspostavljena suštinska kontrola u skladu sa Uputstvom o kontroli utroška električne energije na semaforskim uređajima; za usluge štampanja taksenih maraka Ministarstvo finansija nije provelo postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH; Plan utroška sredstava posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća donesen od strane Kantonalne uprave civilne zaštite ne sadrži sve zadatke koji se tokom godine trebaju finansirati i sve vrste i količine sredstava i opreme koja se treba nabaviti, kako je propisano tačkom V. federalne Odluke o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Za utrošak naknade za vode u 2010. godini od strane resornih ministarstava nije donesen plan i program utroška ovih sredstava, a prema informaciji dobivenoj u Ministarstvu privrede u toku je donošenje petogodišnjeg programa utroška ovih sredstava.

Utvrđeno je da Fond za zaštitu okoliša FBiH nije doznačio pripadajući dio sredstava u Budžet Kantona (članom 25. Zakona o fondu za zaštitu okoliša je definisano da se sredstva prikupljena u Fond raspoređuju između Federacije i kantona u odnosu 30 % Federacija i 70 % kantoni) na ime Fonda za zaštitu okoliša Kantona jer od strane federalnog nivoa vlasti nisu stvoreni uslovi za provedbu navedenih propisa.

Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH propisano je uspostavljanje funkcije interne revizije u kantonu, kao nezavisnog tijela budžetskih korisnika, koju treba da organizuju rukovodioci budžetskih korisnika u cilju nezavisnog i objektivnog utvrđivanja ostvarivanja vlastitih cjelovitih zadataka i funkcija, upozoravanja na nepravilnosti i usklađenost sa zakonskim i drugim propisima, te predlaganje mjera za njihovo otklanjanje i unapređenje poslovanja. Utvrđeno je da Vlada Kantona još uvijek nije posebnim aktom utvrdila za koje budžetske korisnike će internu reviziju vršiti Ministarstvo finansija kako je propisano članom 63. Zakona o budžetima u FBiH, dok su kriteriji propisani Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva finansija iz 2008. godine, predviđeno je obavljanje poslova interne revizije u okviru Jedinice za internu reviziju (čije nadležnosti se u pojedinim dijelovima preklapaju sa Sektorom za inspekcijски nadzor), međutim još uvijek nije izvršeno popunjavanje sistematizovanih radnih mjesta načelnika i dva interna revizora. Prema navedenom Pravilniku kao osnovna organizaciona jedinica Ministarstva funkcionše Sektor za inspekcijски nadzor korištenja sredstava Budžeta Kantona (budžetska inspekcija) kojem su dati u nadležnost poslovi za koje je prema Zakonu o budžetima u FBiH predviđeno da ih vrši jedinica interne revizije. U toku revidirane godine Sektor je provodio nadzor nad poslovanjem budžetskih korisnika u cilju ispravljanja uočenih nedostataka iskazanih u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja za 2009. godinu.

Na nivou Kantona nije uspostavljena interna revizija u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom internoj reviziji budžetskih korisnika, jer od strane federalnog nivoa vlasti nisu stvoreni uslovi za provedbu navedenih propisa, niti su usvojeni provedbeni akti u skladu sa Zakonom.

5.2 Budžet Kantona Sarajevo za 2010. godinu

Skupština Kantona je 31.03.2010. godine usvojila Budžet u iznosu od 704.900.000 KM kao i Zakon o izvršenju Budžeta Kantona za 2010. godinu. Do donošenja Budžeta, finansiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom finansiranju za period od 01.01. do 31.03.2010. godine, koju je Skupština donijela 29.12.2009. godine.

U okviru ukupnih prihoda i primitaka planirani su primici od Međunarodnog monetarnog fonda u iznosu od 35.000.000 KM koji u toku 2010. godine nisu realizirani. Prilikom planiranja Budžeta nije planirano pokriće deficita iz ranijeg perioda što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Tokom godine, na pojedinim pozicijama, vršene su brojne preraspodjele unutar i između korisnika, a iskazano prekoračenje Budžeta na kraju godine (12.995.559 KM) ukazuje da su budžetski korisnici stvarali obaveze veće od budžetom odobrenih sredstava što nije u skladu sa članom 31. Zakona o budžetima u FBiH.

Budžetom Kantona za 2010. godinu planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2010. godinu	Budžet za 2010. godinu sa uključenim preraspodjelama
1	2	3	4
Prihodi, primici i finansiranje (I+II+III)		704.900.000	707.190.266
I	Prihodi (od 1 do 3)	637.695.000	639.985.266
1.	Prihodi od poreza	562.060.500	562.060.500
2.	Neporezni prihodi	60.270.800	60.270.800
3.	Tekuće potpore	15.363.700	17.653.966
II	Primici (od 1 do 2)	7.075.000	7.075.000
1.	Kapitalni primici	2.000.000	2.000.000
2.	Primici od primljenih otplata	5.075.000	5.075.000
III	Finansiranje (3)	60.130.000	60.130.000
1.	Zaduživanje od drugih nivoa vlasti (MMF)	35.000.000	35.000.000
2.	Dugoročni krediti	25.130.000	25.130.000
Rashodi i izdaci (1 do 6)		704.900.000	707.190.266
1.	Tekući rashodi	612.581.700	615.192.637
2.	Kapitalni izdaci	79.654.300	79.404.221
3.	Ostale isplate (pozajmljivanje)	5.544.000	5.544.000
4.	Otplate primljenih kredita	872.000	876.408
5.	Tekuća rezerva	200.000	-
6.	Višak rashoda nad prihodima iz prethodne godine	6.048.000	6.173.000

Utvrđeno je da prilikom izrade budžeta nisu poštovali rokovi definisani Zakonom o budžetima u FBiH. Određeni broj budžetskih korisnika u svojim finansijskim planovima nije dostavio pismena obrazloženja predviđenih potreba, kako je propisano članom 11. i 15. Zakona o budžetima u FBiH. Navedeno se posebno odnosi na planiranje tekućih i kapitalnih transfera te kapitalnih izdataka. Budžetski zahtjevi korisnika trebaju sadržavati i detaljna obrazloženja traženih sredstava za programske ciljeve, zakonsko uporište, troškove i očekivane rezultate kako bi se prilikom usvajanja budžeta realno planirala sredstva.

Planiranje budžetskih sredstava vršiti na osnovu relevantne dokumentacije, uz budžetske zahtjeve sačinjavati detaljna obrazloženja predviđenih potreba a izradu Budžeta u potpunosti uskladiti sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH u dijelu donošenja propisanih akata u utvrđenim rokovima, kako bi se budžet usvojio na vrijeme.

5.3 Izvršenje Budžeta Kantona za 2010. godinu

U revidiranoj godini u „Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta“ iskazan je deficit u iznosu od 54.443.524 KM koji je pokriven kreditnim zaduženjem u iznosu od 32.935.292 KM, a razlika od 21.508.232 KM predstavlja veću potrošnju u odnosu na raspoloživa sredstva.

Pored navedenog stvorene su obaveze iznad planiranih sredstava u Budžetu odnosno prekoračenje Budžeta u iznosu 12.995.559 KM, koje je nepravilno evidentirano na poziciji neraspoređeni višak rashoda nad prihodima, tako da stvarni deficit iznosi 36.170.293 KM (u koji je uključen iznos od 1.666.502 KM koji se odnosi na razgraničene namjenske prihode iz ranijeg perioda). Ovakvo postupanje odgovornih dovelo je do povrede zakonskih propisa jer je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da budžetski korisnici mogu

preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta i da se rashodi i izdaci priznaju u onom periodu kada je obaveza nastala za plaćanje.

Prihodi i primici iskazani su u iznosu od 618.842.514 KM, rashodi i izdaci 673.286.038 KM i finansiranje 32.935.292 KM.

U okviru prihoda i primitaka najznačajniji su prihodi od poreza sa 549.724.621 KM i neporeski prihodi sa 45.706.511 KM.

Struktura rashoda i izdataka je slijedeća: tekući grantovi 300.444.249 KM, plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 246.464.233 KM, kapitalni grantovi 41.252.890 KM, izdaci za materijal i usluge 55.120.067 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 20.187.673 KM i izdaci za kamate 2.463.237 KM.

U okviru finansiranja iskazani su primljeni krediti i zajmovi u iznosu od 33.811.700 KM i otplate primljenih zajmova i kredita u iznosu od 876.408 KM.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, osnov za izvršenje budžeta predstavlja plan tromjesečnih i mjesečnih novčanih tokova kojima se projicira priliv i odliv sredstava sa Jedinštenog računa trezora Kantona (u daljem tekstu: JRT Kantona), koje je dužno da sačini Ministarstvo finansija. Planom novčanog toka vrši se alokacija raspoloživih budžetskih sredstava budžetskim korisnicima po vremenskim razdobljima. Na osnovu sačinjene alokacije i instrukcije Ministarstva finansija, korisnici budžeta trebaju pripremiti i podnijeti prijedloge operativnih budžeta, koji odobrava Ministarstvo finansija i o istim obavještava budžetske korisnike.

Budžet Kantona se izvršavao na osnovu planova novčanih tokova i tromjesečnih finansijskih planova, koje je sačinjavalo Ministarstvo finansija, a zaključcima odobravalala Vlada Kantona. Isti nisu urađeni na osnovu relevantnih pokazatelja koji se odnose na dinamiku i visinu ostvarenja prihoda i primitaka i rashoda i izdataka. Planovima novčanih tokova i tromjesečnim finansijskim planovima izvršavanja Budžeta vidljiv je budžetski deficit za koji nisu date preporuke o poduzimanju korektivnih mjera, što je bila obaveza u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH niti su poduzimane aktivnosti na uravnoteženju Budžeta.

Zakonom o izvršavanju budžeta Kantona za 2010. godinu, propisano je da će se sredstva za finansiranje udruženja, tekućih grantova pojedincima i neprofitnim organizacijama dodjeljivati pojedinačnim odlukama, a u skladu sa Odlukom o općim kriterijima za raspodjelu sredstava za rad neprofitnih organizacija i udruženja koja se finansiraju–sufinansiraju iz Budžeta Kantona (osim grantova koji se doznacavaju jedinicama lokalne samouprave i sredstva namjenjenih za finansiranje parlamentarnih grupa). Međutim navedena Odluka je vrlo uopštena i ne sadrži parametre na osnovu kojih bi se mogla utvrditi visina sredstava po korisniku (detaljnije opisano u tački 5.5.1. pod c) Izvještaja).

U revidiranoj godini uočeno je izdvajanje sredstava kapitalnih i tekućih izdataka bez donošenja zaključaka Vlade za odobravanje sredstava iako je to propisano Uputstvom o finansijskom planiranju, izvršavanju Budžeta Kantona i evidentiranju rashoda i izdataka prema izvorima sredstava u fiskalnoj godini koje je donijelo Ministarstvo finansija 25.04.2007. godine, u skladu sa članom 25 stav 3. Zakona o budžetima u FBiH.

U skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Sve rashode i izdatke priznati i iskazati na odgovarajućim pozicijama u periodu kada je obaveza i nastala u skladu sa članovima 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH.

5.4 Prihodi i primici Budžeta Kantona za 2010. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona za 2010. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje iskazani su 652.564.214 KM. Struktura iskazanih prihoda, primitaka i finansiranja, sa indeksima ostvarenja u konsolidovanim finansijskim izvještajima daje se u narednoj tabeli:

Rdbr	Opis	Plan za 2010. godinu	Ostvareno u 2009. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index 5/3	Index 5/4
1	2	3	4	5	6	7
	Prihodi, primici i finansiranje (A+B)	707.190.266	671.343.356	652.654.214	92,29	97,22

A. Prihodi i primici (I+II)		647.060.266	621.443.356	618.842.514	95,64	99,58
I Prihodi (1+2+3)		639.985.266	613.785.093	609.308.479	95,21	99,27
1.	Prihodi od poreza (1.1 -1.7)	562.060.500	540.963.017	549.724.621	97,81	101,62
1.1	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	48.054.500	50.307.215	37.199.784	77,41	73,95
1.2	Porezi na plaće i radnu snagu	2.900.000	6.616.242	4.373.678	150,82	66,11
1.3	Porezi na imovinu	8.000.000	8.014.687	7.566.827	94,59	94,41
1.4	Porez na promet proizvoda i usluga	4.069.000	4.048.613	4.012.833	98,62	99,12
1.5	Porez na dohodak	97.074.500	85.073.422	96.165.081	99,06	113,04
1.6	Prihodi od indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa	401.289.500	386.131.182	400.232.651	99,74	103,65
1.7	Ostali porezi	673.000	771.656	173.767	25,82	22,52
2.	Neporezni prihodi (2.1 – 2.3)	60.270.800	54.102.739	45.706.511	75,84	84,48
2.1	Prihodi od poduz. aktivnosti i imovine i pr. od pozit.kursnih razl	2.515.200	796.499	1.073.231	42,67	134,74
2.2	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	51.323.100	46.868.426	37.551.766	73,17	80,12
2.3	Novčane kazne neoporezive prirode	6.432.500	6.437.814	7.081.514	110,09	110,00
3.	Potpore (Grantovi)	17.653.966	18.719.337	13.877.347	78,61	74,13
II Primici (4+5)		7.075.000	7.658.263	9.534.035	134,76	124,49
4.	Kapitalni primici	2.000.000	2.376.746	4.461.952	223,10	187,73
5.	Primljene otplate datih zajmova	5.075.000	5.281.517	5.072.083	99,94	96,03
B. Finansiranje (6)		60.130.000	49.900.000	33.811.700	56,23	67,76
6.	Dugoročni krediti	60.130.000	49.900.000	33.811.700	56,23	67,76

Kao što se vidi iz naprijed navedenih podataka ostvarenje prihoda i primitaka na dan 31.12.2010. godine (618.842.514 KM) manje je u odnosu na plan za 28.217.752 KM (ili 4,36 %), što je najvećim dijelom posljedica nerealnog planiranja prihoda od naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga.

Prihodi od indirektnih poreza ostvareni su u iznosu od 400.232.651 KM što je u odnosu na budžetom planirano manje za 1.056.849 KM. Od ovih prihoda Kantonu pripada 358.250.177 KM, Direkciji za ceste 8.323.710 KM i jedinicama lokalne samouprave 33.658.746 KM.

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2010. godinu udio Kantona Sarajevo je 29,396 %.

Dio prihoda od indirektnih poreza koji u skladu sa zakonom propisanim procentom pripada jedinicama lokalne samouprave u Kantonu doznačen je istima u iznosu od 33.658.764 KM. Međutim, Kanton nije usvojio propis o utvrđivanju omjera za pojedinačno učešće jedinica lokalne samouprave u raspodjeli javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave kako je propisano članovima 12. i 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH tako da se ne može potvrditi usklađenost pojedinačnih doznaka jedinicama lokalne samouprave sa primjenjivim propisima.

Iako zakon nije odredio vremenski rok za donošenje kantonalnog propisa o pripadnosti prihoda jedinicama lokalne samouprave i dalje stoji obaveza Kantona da donese vlastiti propis o raspodjeli prihoda jedinicama lokalne samouprave.

Potrebno je u skladu sa članovima 12 i 24. Zakona o pripadnosti javnih prihoda FBiH donijeti kantonalni propis o pripadnosti javnih prihoda koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave.

Prihodi od poreza na dobit pojedinaca i preduzeća ostvareni su u iznosu od 37.199.784 KM što je u odnosu na plan manje za 10.854.716 KM.

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 45.706.511 KM što je u odnosu na budžetom planirani iznos manje za 14.564.289 KM, a najznačajniji su prihodi od naknada, taksi i pružanja javnih usluga 37.551.766 KM.

U okviru ovih prihoda planirani su i prihodi koji imaju karakter namjenskih sredstava i koji se po posebnim propisima koriste za finansiranje zakonom utvrđenih namjena (vodne naknade, naknade za šume, naknade za zaštitu i spašavanje i naknade za ceste). Ova sredstva se kao prihod iskazuju tek po utrošku sredstava predviđenih za utvrđenu namjenu, a prikupljena i neutrošena namjenska sredstva se na kraju godine evidentiraju na poziciji razgraničenih prihoda (detaljnije opisano u tački 5.7.4. Izvještaja).

Prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu od 492.580 KM od čega su 295.548 KM sredstva koja pripadaju Kantonu, a 197.032 KM je raspodijeljeno prema općinama na čijem se području vrši eksploatacija

prirodnih resursa. Najveći dio navedenih prihoda je naplaćeno po osnovu potpisanih ugovora o dodjeli koncesija i to od GP Put, Hidrogradnja, Terme Ilidža, Coca Cola HBC B – H, House Milos i Čolaktex.

Prema pomoćnim evidencijama Ministarstva privrede dugovanja koncesionara na 31.12.2010. godine iznose 800.895 KM i ista nisu evidentirana na poziciji potraživanja u Glavnoj knjizi Trezora. U toku su postupci prinudne naplate koncesione naknade kod 7 koncesionara od kojih je u jednom slučaju postignuta nagodba.

U toku 2010. godine Vlada Kantona je potpisala 6 koncesionih ugovora i to: za eksploataciju tehničkog građevinskog kamena (Kunovac kompanij, House Milos, Hidrogradnja i Čolaktex), eksploataciju mineralne sirovine opearske gline (Tvornica opeke) i eksploatacija pitke podzemne vode (Sarajevska pivara).

Zaključenim ugovorom o koncesiji sa „Terme Ilidža“ dana 08.07.2004. godine, utvrđena je visina naknade za pravo korištenja termalne vode sa bušotine Zmijaska stijena u iznosu od 0,05 KM/m³, a osnovicu za obračun naknade predstavlja obim stečenog prava za koncesiju od 78 l/s. Članom 11. Ugovora određeno je da za prve tri godine trajanja istog koncesionar plaća koncesionu naknadu u obimu od 11 l/s, nakon čega će koncesionar odlučiti o obimu korištenja datih prava i o tome pismeno obavijestiti koncesora. Koncesionar je 2005. godine obavijestio koncesora o ograničenju protoka na 22 l/s. Radi usaglašavanja primjene odredbi člana 11. Ugovora Vlada je 26.01.2010. godine, imenovala Komisiju za koncesije sa zadatkom, da preispita Ugovor o koncesiji potpisan između Vlade i privrednog društva „Terme Ilidža“. Komisija je u svom izvještaju od 28.09.2010. godine dala mišljenje da je Koncesionar dužan obračunati i uplatiti cjelokupan iznos koncesione naknade u obimu od 22 l/s za period juni 2005. - januar 2010. godine. Daljim aktivnostima komisije došlo se do prijedloga da resorno ministarstvo pokrene propisane procedure za izmjenu postojećeg ugovora odnosno zaključivanja aneksa na osnovni ugovor kojim će se između ostalog koncesionaru utvrditi obim korištenja i plaćanja predmeta koncesije od 35 l/s i to od 01.02.2010. – 31.01.2013. godine uz uslov prethodnog izmirenja obaveza u obimu od 22 l/s bez obzira na ugovornu mogućnost korištenja predmeta koncesije u manjem obimu, odnosno u obimu 11 l/s, nakon čega je koncesionar dužan plaćati koncesionu naknadu za predmet koncesije u obimu od 78 l/s (vršeno je samo usaglašavanja obima korištenja koncesije, a cijena je ostala nepromijenjena odnosno 0,05 KM/m³). Pravobranilaštvo Kantona je na predloženi aneks ugovora dalo mišljenje da nema zakonskih niti drugi smetnji za zaključenje teksta aneksa, a do okončanja revizije nije potpisan aneks ugovora.

Potrebno je da Ministarstvo privrede i Komisija za koncesije nastave poduzete aktivnosti vezane za naplatu koncesionih naknada u skladu sa zaključenim ugovorima.

Naknada za korištenje javnih parkirališta ostvarena je u iznosu od 952.088 KM i predstavlja 40 % sredstava koja su naplaćena od strane preduzeća JKP „RAD“ za korištenje javnih parkirališta, kao i za odvoženje i čuvanje nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu.

Ministarstvo saobraćaja nije sačinilo Plan trošenja ovih namjenskih sredstava iako je Uputstvom o načinu uplate ovih sredstava definisano da je Ministarstvo saobraćaja dužno planirati prihode od naknada za korištenje parkirališta i podnijeti Ministarstvu finansija Prijedlog plana prihoda i rashoda prilikom izrade Budžeta za narednu fiskalnu godinu.

U okviru tekućih transfera Ministarstva planiran je 1.000.000 KM za „otvaranje novih parkirališta“, a utrošeno je 252.306 KM za održavanje park automata, parkirališne opreme i parking prostora.

U toku 2009. godine zaključeni su ugovori za održavanje park automata i parkirališne opreme sa „Simens“ d.o.o. Sarajevo (dvogodišnji) i za nadzor nad realizacijom ugovora sa JKP RAD. Provedenom revizijom konstatovano je da računici za izvršene usluge održavanja park automata i parkirališne opreme (137.280 KM) nisu ovjereni od strane nadzornog organa što potvrđuje da rukovodne strukture nisu uspostavile potrebne kontrole nad trošenjem javnog novca. Za usluge nadzora ugovoren je iznos od 31.800 KM koji je u cjelosti isplaćen 2009. godine odnosno prije završetka predmeta ugovora.

Na kraju godine izvršeno je razgraničavanje prikupljenih a neutrošenih sredstava po ovom osnovu u iznosu od 699.782 KM.

Skupština Kantona je 28.10.2004. godine donijela Odluku o pristupanju dodjele **koncesije za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta.**

Vezano za izgradnju parkirališta Vlada Kantona je u martu 2008. godine formirala Komisiju za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u Kantonu koja je, u skladu sa aktom o formiranju, trebala da na osnovu Presude Kantonalnog suda od 13.01.2006. godine dostavi novu odluku o prijedlogu najprihvatljivijeg

ponuđača za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo. Na prijedlog Komisije 27.05.2008. godine Vlada je donijela Odluku o dodjeli koncesije za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta u Sarajevu koncesionaru „Centrotrans – Transport roba“ d.d. Sarajevo, kao najpovoljnijem ponuđaču („Sl. novine Kantona Sarajevo“, broj 23/08). Na navedenu Odluku BBM Konzorcij Sarajevo je pokrenuo upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu. Presudom suda od 16.02.2009. godine tužba je odbijena i potvrđena Oduka Vlade, nakon koje je BBM Konzorcij podnio Vrhovnom sudu FBiH zahtjev za vanredno preispitivanje sudske presude. Prema aktu Pravobranilaštva Kantona od 23.04.2010. godine ovaj postupak je u toku.

Vlada Kantona je 28.04.2009. godine rješenjem formirala Komisiju za koncesije za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u Kantonu za nastavak započete procedure. Rješenjem je određeno da Komisija dostavi prijedlog Vladi za potpisivanje ugovora o dodjeli koncesije za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta, provodi monitoring nad izgradnjom javne garaže kod Narodnog pozorišta, priprema i vrši odabir novih lokacija za dodjelu novih koncesija za izgradnju garaža, priprema tenderske dokumentacije i predlaže najpovoljnije ponuđače sa rokom od 90 dana za realizaciju navedenog.

Komisija je sačinila prijedlog Ugovora o koncesiji koji je upućen Vladi na dalje razmatranje, koja je 12.01.2010. godine donijela Zaključak, prema kojem je usvojen tekst Ugovora o dodjeli koncesije najprihvatljivijem ponuđaču za izgradnju javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta Sarajevo, s tim da Ministarstvo saobraćaja pribavi prethodno mišljenje Pravobranilaštva Kantona o tekstu ugovora. Navedenim Zaključkom dato je ovlaštenje ministru saobraćaja da u ime Kantona, potpiše Ugovor o koncesiji. Ministarstvo saobraćaja je 13.01.2010. godine zatražilo mišljenje kantonalnog Pravobranilaštva na Nacrt ugovora o koncesiji za izgradnju i korištenje javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta. Dana 23.04.2010. godine Pravobranilaštvo je u mišljenju dalo veći broj primjedbi na predloženi Nacrt ugovora. Nakon toga sačinjen je novi prijedlog teksta nacrta ugovora na koje je Pravobranilaštvo 18.08.2010. godine dalo mišljenje u kojem navodi da i dalje ostaje pri ranije datom mišljenju i ponovo ukazuje na neusaglašenost katastarskih čestica u odnosu na čestice koje se navode u Odluci Skupštine o pristupanju dodjele koncesije od 28.10.2004. godine i Odluci Vlade Kantona o dodjeli koncesije od 27.05.2008. godine. I pored navedenog mišljenja Pravobranilaštva Ministarstvo saobraćaja je 22.10.2010. godine potpisalo Ugovor o koncesiji za izgradnju i korištenje javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta sa koncesionarem „Centrotrans-transport robe“ d.d. Sarajevo.

Tokom provođenja revizije nije prezentirana dokumentacija vezano za dalje aktivnosti po ovom ugovoru kao i o pokrenutom zahtjevu kod Vrhovnog suda. Obzirom na dužinu trajanja postupka dodjeljivanja koncesije i odredbe sklopljenog ugovora o koncesiji za izgradnju i korištenje javne podzemne garaže kod Narodnog pozorišta potrebno je razmotriti navode Mišljenja Pravobranilaštva od 23.04.2010. godine vezano za dodjelu, provođenje i nadzor koncesionog ugovora (tačka 3.1.1.).

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja predloži Vladi, plan trošenja namjenskih sredstava prikupljenih na ime korištenja javnih parkirališta, odvoženja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu, koja je dužna osigurati njihovo namjensko trošenje.

Potrebno je da se Vlada Kantona jasno odredi u vezi nastavka rada Komisije za dodjelu koncesija za izgradnju javnih garaža u budućem periodu.

Ukupno primici i finansiranje Kantona u 2010. godini iznose 43.345.735 KM što je u odnosu na prethodnu godinu (57.558.263 KM) manje za 14.212.528 KM ili 24,69 %. Struktura navedenih primitaka je sljedeća: kapitalni primici 4.461.952 KM, primici od primljenih otplata 5.072.083 KM i dugoročni krediti (domaće zaduženje za finansiranje kapitalnih projekata) 33.811.700 KM.

5.5 Rashodi i izdaci Budžeta Kantona za 2010. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta za 2010. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci, iskazani su u iznosu od 674.162.446 KM. Struktura rashoda i izdataka u konsolidovanim finansijskim izvještajima prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Plan za 2010. godinu	Ostvareno u 2009. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
	UKUPNO (A+ B + C)	707.190.266	649.970.929	674.162.446	95,33	103,72
	A. UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV)	706.313.858	649.071.530	673.286.038	95,32	103,73

I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d)		615.192.637	590.881.758	604.491.786	98,26	102,30
a) Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 3)		247.891.707	246.954.395	246.464.233	99,42	99,80
1.	Bruto plaće i naknade	193.842.428	189.728.079	193.200.126	99,67	101,83
2.	Naknade troškova zaposlenih	31.237.891	35.075.676	30.561.548	97,83	87,13
3.	Doprinosi poslodavca	22.811.388	22.150.640	22.702.559	99,52	102,49
b) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		57.861.054	56.469.641	55.120.067	95,26	97,61
4.	Putni troškovi	1.523.184	1.146.698	1.225.513	80,46	106,87
5.	Izdaci za energiju	9.088.248	9.148.559	8.884.682	97,76	97,12
6.	Izdaci za komunalne usluge	4.904.632	4.808.272	4.734.815	96,54	98,47
7.	Nabava materijala	7.540.846	7.181.579	7.250.139	96,14	100,95
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	1.592.274	1.341.638	1.490.921	93,63	111,13
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	2.594.254	2.401.817	2.572.553	99,16	107,11
10.	Izdaci za tekuće održavanje	10.750.482	10.342.883	10.559.273	98,22	102,09
11.	Osiguranje, bankarske i usl. platnog prometa	1.235.175	1.032.040	1.161.635	94,05	112,56
12.	Ugovorne usluge	18.631.959	19.066.155	17.240.536	92,53	90,42
c) Tekući grantovi (od 13 do 17)		306.976.636	287.101.275	300.444.249	97,87	104,65
13.	Grantovi drugim nivoima vlasti	34.861.293	32.394.736	34.860.493	100,00	107,61
14.	Grantovi pojedincima	81.023.340	82.945.188	78.452.508	96,83	94,58
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	111.048.887	110.636.475	108.893.599	98,06	98,42
16.	Subvencije javnim preduzećima	57.563.200	55.584.606	56.889.273	98,83	102,35
17.	Ostali grantovi-povrat i drugo	22.479.916	5.540.270	21.348.376	94,97	385,33
d) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 18 do 19)		2.463.240	356.447	2.463.237	100,00	691,05
18.	Izdaci za inostrane kamate	1.958.391	356.447	1.958.388	100,00	549,43
19.	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	504.849	-	504.849	100,00	-
II KAPITALNI IZDACI (e + g)		79.404.221	57.748.772	61.440.563	77,38	106,39
e) Nabava stalnih sredstava (od 19 do 24)		30.929.813	19.968.215	20.187.673	65,27	110,10
19.	Nabavka zemljišta	85.500	518.312	83.152	97,25	16,04
20.	Nabavka građevina	8.627.550	7.351.855	5.569.183	64,55	75,75
21.	Nabavka opreme	10.315.034	2.870.631	4.470.781	43,34	155,74
22.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	2.000.000	2.600.932	1.999.994	100,00	76,90
23.	Nabavka sredstava u obliku prava	479.410	674.352	475.155	99,11	70,46
24.	Rekonstrukcija i investiciono održava	9.422.319	5.952.133	7.589.408	80,55	127,51
g) Kapitalni grantovi (od 25 do 26)		48.474.408	37.780.557	41.252.890	85,10	109,19
25.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	2.083.500	2.046.161	2.020.934	97,00	98,77
26.	Kapitalni grantovi pojedincima i nep. org.	46.390.908	35.734.396	39.231.956	84,57	109,79
III OSTALE ISPLATE (f)		5.544.000	441.000	4.902.000	88,42	1.111
f) Pozajmljivanje (od 27 do 28)		5.544.000	441.000	4.902.000	88,42	1.111
27.	Pozajmljivanja pojedincima i nep. org.	3.884.000	356.000	3.882.000	99,95	1.090
28.	Ostala domaća pozajmljivanja	1.660.000	85.000	1.020.000	61,45	1.200
IV VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA IZ PRETHODNE GODINE		6.173.000	-	2.451.689	39,72	-
B. OTPLATE PRIMLJENIH KREDITA (29)		876.408	899.399	876.408	100,00	97,44
29.	Spoljne otplate	876.408	899.399	876.408	100,00	97,44

5.5.1 Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 604.491.786 KM, a odnose se na: tekuće grantove 300.444.249 KM (49,7 %), bruto plaće i doprinose 215.902.685 KM (35,7 %), izdatke za materijal i usluge 55.120.067 KM (9,1 %), naknade troškova zaposlenih 30.561.548 KM (5,1 %) i izdaci za kamate i ostale naknade 2.463.237 KM (0,4 %).

a) Plaće, naknade i doprinosi

Za bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i doprinose poslodavca utrošeno je 246.464.233 KM od čega se na bruto plaće odnosi 193.200.126 KM, naknade troškova uposlenih 30.561.548 KM i doprinose poslodavca 22.702.559 KM.

U okviru naknada troškova uposlenih značajni su: topli obrok 17.396.305 KM, prevoz na posao i sa posla 5.491.654 KM i regres za godišnji odmor 4.138.487 KM. Planirano je finansiranje 10.778 uposlenih, a prema podatku za isplatu plate za decembar 2010. godine iz sredstava Budžeta finansirane su plate za 10.770 uposlenih, a prosječan broj uposlenih na bazi sati rada je 10.720 KM.

Izvršen je uvid u obračun i isplatu plaća i naknada kod Ministarstva finansija, Ministarstva saobraćaja, Katolički školski centar – Osnovna škola, Druga gimnazija, Srednja građevinsko-geodetska škola, Osnovna muzička škola Ilidža i OŠ „Edhem Mulabdić“.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu 30.561.548 KM što je u odnosu na 2009. godinu manje za 4.514.128 KM ili 12,9 %. U okviru navedenih izdataka, na ime naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćeno je 5.491.654 KM. Budžetski korisnici isplatu ove naknade vrše na osnovu spiskova, bez donošenja rješenja o obračunu i isplati ove naknade. Pravo na istu ostvaruju svi uposlenici bez obzira na udaljenost mjesta stanovanja od mjesta rada, što je suprotno federalnoj Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Kod **ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja** uočeno je različito postupanje po pitanju donošenja akata kojima se reguliše rad preko norme i nije prezentirana evidencija sati produženog rada.

Potrebno je preispitati opravdanost isplate naknade troškova prevoza na posao i sa posla i obračun i isplatu istih uskladiti sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke, kao nadležno ministarstvo za ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja, propiše jedinstven postupak donošenja akata za rad preko norme i način evidentiranja istog.

b) Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge realizovani su u iznosu 55.120.067 KM što predstavlja 95,3 % planiranih izdataka za 2010. godinu a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2,45 %. Najznačajniji su izdaci za ugovorene usluge 17.240.536 KM, izdaci za tekuće održavanje 10.559.273 KM i izdaci za energiju 8.884.682 KM.

U okviru **ugovorenih usluga** naknade iz samostalnih djelatnosti su 5.294.864 KM, troškovi advokata 1.515.349 KM, izdaci za rad komisija 645.554 KM, usluge reprezentacije 583.884 KM, računovodstvene usluge 547.604 KM i ugovori o djelu i privremenim i povremenim poslovima 349.326 KM.

Za **izdatke za rad komisija** uvid je izvršen kod Ministarstva unutrašnjih poslova (176.258 KM), Ministarstva zdravstva (82.250 KM), Ministarstva finansija (79.850 KM), Ministarstva prostornog uređenja (71.150 KM) i Skupštine Kantona (60.028 KM).

Vlada je 23.04.2009. godine donijela Izmjene i dopune Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada i rukovodioci kantonalnih organa državne službe prema kojoj je utvrđena naknada najviše u visini do 25% iznosa prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom u Federaciji BiH. Navedenim izmjenama i dopunama Odluke predviđeno je da Vlada može utvrditi i drugu visinu naknade za učešće u radu pojedinih komisija, međutim nije utvrđeno o kojim komisijama se radi i koliki je maksimalni iznos visine naknade. **Utvrđeno je da budžetski korisnici ne sačinjavaju tromjesečne izvještaje o isplatama naknada za rad članovima komisija, ne posjeduju evidenciju na osnovu koje bi se pratile ukupne isplate pojedincima u toku godine i da iste nisu u cjelosti usklađene sa Odlukom Vlade.** Isto tako utvrđeno je da je visina naknade za rad u komisijama za provođenje postupka javne nabavke i popisnih komisija različito utvrđivana od strane budžetskih korisnika.

Potrebno je da Vlada utvrdi komisije čije je obrazovanje i način rada regulisano posebnim propisima.

Potrebno je da budžetski korisnici dostavljaju Ministarstvu finansija tromjesečne izvještaje o visini isplaćenih naknada za članove komisija u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela koje obrazuje Vlada i rukovodioci kantonalnih organa državne službe.

Najznačajni **izdaci za druge samostalne djelatnosti** (5.294.864 KM) iskazani su kod: Ministarstva obrazovanja i nauke (778.262 KM), ustanova srednjeg obrazovanja (1.382.989 KM), ustanova iz nadležnosti Ministarstva kulture i sporta (1.573.788 KM) i Kantonalnog tužilaštva (311.845 KM).

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se značajan dio ovih izdataka odnosi na plaćanje naknade za rad u upravnim i nadzornim odborima u ustanovama obrazovanja i ustanovama kulture, održavanje nastave i vanrednih ispita u srednjim školama, te angažovanje lica za obavljanje specifičnih poslova u ustanovama kulture. Za obavljanje specifičnih poslova u ustanovama kulture nisu definisana

pravila o načinu angažovanja lica i utvrđivanju visine naknade za angažovanje istih a uvidom u dokumentaciju konstatovano je različito postupanje od strane ustanova kulture.

U najvećem dijelu odabranog uzorka nisu prezentirani izvještaji o obavljenom poslu i nisu predloženi dokazi da su ugovoreni poslovi stvarno i izvršeni.

Kao i prethodnih godina **Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okoliša** je 04.01.2010. godine zaključilo ugovor o privremenom obavljanju poslova predstavnika Ureda Kantona Sarajevo u Briselu, sa licem koje je rješenjem Vlade Kantona imenovano za Predstavnik. Ugovorom su definisani poslovi zastupanja interesa Kantona pri Skupštini Evropskih Regija, period trajanja Ugovora do 31.12.2010. godine, visina naknade u iznosu od 24.000 KM, te obaveza podnošenja tromjesečnih izvještaja o obavljenim poslovima i utrošku finansijskih sredstava, kao i pravdanje utroška sredstava valjanom dokumentacijom. Prema izvještaju o utrošku sredstava za period januar – septembar 2010. godine za potrebe rada Ureda utrošeno je 34.290 KM. U toku 2011. godine od strane nadležnih organa pokrenute su aktivnosti sa ciljem rješavanja statusa Predstavništva u Briselu.

Vezano za **ugovore o djelu i ugovore o obavljanju privremenih i povremenih poslova** ugovori su zaključivani za izvođenje redovne nastave i obavljanje vanrednih ispita. Također je vršeno i angažovanje lica za obavljanje računovodstvenih poslova, izradu rasporeda časova, unos podataka na web stranicu, održavanje računara, internet mreže i obavljanje drugih informatičkih usluga i vršenje komisijjskih poslova (obavljanje redovnog popisa sredstava i obaveza i provođenje procedure javne nabavke) pri čemu izvršioци ugovorenog posla uglavnom nisu sačinjavali izvještaje o istom.

Za obavljanje poslova instruktivne nastave i održavanje ispita za vanredne kandidate kod **Željezničkog školskog centra** ugovori su zaključeni nakon obavljenog posla i na istima je od strane odgovorne osobe potvrđeno da je posao izvršen.

Potrebno je da budžetski korisnici izdatke po osnovu zaključenih ugovora o djelu, ugovora o privremenom i povremenom obavljanju poslova, kao i autorskih ugovora, evidentiraju i plaćaju nakon obavljenog posla, osiguraju dokaz da je ugovoreni posao zaista i izvršen, te obezbijede izvještaj o istom.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta u saradnji sa ustanovama kulture utvrdi pravila angažovanja lica i utvrđivanja visine naknade za obavljanje specifičnih poslova iz oblasti kulture.

Izdaci za tekuće održavanje najvećim dijelom iskazani su kod Ministarstva saobraćaja-Direkcije za puteve Kantona (7.119.880 KM), koja je na ovoj poziciji evidentirala izdatke za tekuće održavanje cesta i mostova. Značajan dio ovih izdataka odnosi na obaveze po ispostavljenim situacijama u 2009. godini. U revidiranoj godini na poziciji izdataka nisu iskazne obaveze po osnovu ispostavljenih situacija za redovno i vanredno održavanje cesta za 2010. godinu u iznosu od 3.918.491 KM. Isti su popisani u okviru redovnog godišnjeg popisa i evidentirani na poziciji neraspoređeni višak rashoda nad prihodima čime su za navedeni iznos podcijenjeni izdaci tekuće godine. Navedeni način evidentiranja izdataka nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH kojim je definisano da se rashodi evidentiraju u trenutku nastanka obaveze.

Rashode i izdatke evidentirati u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Naknade za putne troškove iskazane su u iznosu od 1.225.513 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 6,9 %. Kod **ustanova kulture** putni troškovi iznose 238.613 KM i odnose se na Narodno pozorište (106.654 KM), MES (17.284 KM), Sarajevska filharmonija (22.492 KM), Kamerni teatar (70.700 KM) i SARTR (21.483 KM).

Provedenom revizijom utvrđeno je da kod ustanova kulture prilikom pravdanja troškova putovanja grupe ili ansambla, se prilaže spisak putnika iz kojeg se ne može vidjeti da li su svi članovi zaista putovali i koje je stvarno vrijeme provedeno na službenom putu koje služi kao osnov za obračun dnevnica. Za ova obavljena službena putovanja nisu podnošeni pojedinačni izvještaji o obavljenom putovanju i isplata je vršena na osnovu spiska. Pored toga kao dnevnicе u zemlji iskazani su i izdaci za gostujuće umjetnike iz inostranstva za vrijeme koje su proveli u pripremi ili izvođenju umjetničkih djela u Sarajevu.

Isto tako uočeno je da kod **Narodnog pozorišta** isplate gostujućim umjetnicima su vršene na osnovu Odluke direktora Pozorišta, a osnov za obračun i isplatu su putni nalozi izdati od strane Pozorišta. Odlukom je odobreno da se sredstva za dnevnicе uplate na tekući račun uposlenika "JU Narodno pozorište" a zatim se ta sredstva gotovinski isplaćuju gostujućim umjetnicima. Ove finansijske transakcije nisu usaglašene sa

propisima o porezu na dohodak koji propisuju način isplate za izvršene usluge (bezgotovinsko plaćanje) kao i oporezivanje primanja od samostalnog rada.

Isplate dnevnica i troškova nastalih po osnovu angažovanja gostujućih umjetnika vršiti u skladu sa zakonskim propisima.

c) Tekući transferi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 300.444.248 KM, i isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 13.342.972 KM ili 4,44 %. Od ovih izdataka najveća izvršenja iskazana su kod: Ministarstva obrazovanja i nauke (80.722.217 KM), Ministarstva za rad i socijalnu politiku (68.514.611 KM), Ministarstva prostornog uređenja (43.298.622 KM), Jedinicama lokalne samouprave Kantona, neprofitnim organizacijama i pomoć vjerskim zajednicama (34.027.702 KM), Ministarstva finansija (22.001.148 KM), Ministarstva saobraćaja (14.040.816 KM), Ministarstva za boračka pitanja (12.681.448 KM), Ministarstva kulture i sporta (7.074.962 KM), Ministarstva privrede (6.277.476 KM) i Ministarstva zdravstva (3.044.259 KM).

Članom 22. Zakona o izvršenju budžeta Kantona za 2010. godinu je uređeno da će se sredstva za finansiranje udruženja izvršavati u okviru razdjela ministarstva, na osnovu javnog poziva, po kriterijima koji su utvrđeni Odlukom o općim kriterijima za raspodjelu sredstava za rad neprofitnih organizacija i udruženja koja se finansiraju – sufinansiraju iz Budžeta Kantona i da će se sredstva tekućih grantova pojedincima i neprofitnim organizacijama dodjeljivati pojedinačnim odlukama.

Na ime Subvencija javnim preduzećima u 2010. godini utrošeno je 56.889.272 KM, od čega je najveći dio iskazan kod Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša (42.272.479 KM) i Ministarstva saobraćaja (9.494.700 KM).

Ministarstvo prostornog uređenja na ime **subvencija javnim preduzećima** doznačilo je 35.818.400 KM kantonalnim komunalnim javnim preduzećima iz resora prostornog uređenja (Park 5.379.300 KM, Rad 7.552.200 KM, Pokop 4.150.000 KM, Toplane 10.506.000 KM, Vodovod i kanalizacija 6.503.200 KM, JKP Vodostan Ilijaš 697.700 KM i Komunalac Hadžići 1.030.000 KM) za sufinansiranje djelatnosti individualne komunalne potrošnje po Zakonu o komunalnim djelatnostima i 6.383.978 KM na ime troškova električne energije za javnu rasvjetu i održavanje javne rasvjete na području Kantona.

Ministarstvo nema usvojenu metodologiju na osnovu koje se utvrđuje visina sredstava koja se doznačava komunalnim javnim preduzećima iz Budžeta Kantona.

Ministarstvo je doznačilo 10.506.000 KM KJKP „Toplane-Sarajevo“ d.o.o. na ime pokrića gubitka u poslovanju. Budžetom su planirana sredstva u iznosu 10.406.000 KM, a odlukama o preraspodjeli uvećana su za 100.000 KM. Sredstva su doznačavana u tražama prema prilivu sredstava u Budžet.

Skupština preduzeća je 29.12.2009. godine donijela Zaključak kojim se prihvata Sanacioni program preduzeća (sačinjen po Zaključku Skupštine Kantona), te naglasila da u cilju provođenja sanacije treba poduzeti mjere definisane zaključkom. Isti je upućen Skupštini Kantona putem Ministarstva i Vlade Kantona. Do okončanja revizije konstatovano je da nisu provedene mjere utvrđene zaključkom.

Prema Informaciji o poslovanju kantonalnih komunalnih preduzeća za 2010. godinu koju je sačinio Zavod za planiranje Kantona, ukupno ostvareni gubitak tekuće godine komunalnih preduzeća iznosi 44.702.323 KM (Vodovod i kanalizacija, Toplane, Sarajevogas, Park, Vodostan Ilijaš i Komunalac Hadžići) dok je akumulirani gubitak 91.213.817 KM i veći je za 51,2 % u odnosu na prethodnu godinu.

Prema prezentiranoj dokumentaciji i izjavi odgovornih osoba u toku je izrada Prijedloga Zakona o sanaciji (konsolidaciji) kantonalnih javnih komunalnih preduzeća od strane nadležnog Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša.

Potrebno je da Vlada Kantona u saradnji sa Ministarstvom prostornog uređenja utvrdi metodologiju određivanja visine sredstava koja se doznačavaju javnim preduzećima komunalnih djelatnosti i privrednim društvima iz Budžeta Kantona.

Transfer za sanaciju i održavanje rasvjete na području Kantona realiziran je u iznosu od 1.669.711 KM od čega je 1.569.711 KM doznačeno Zavodu za izgradnju Kantona na ime održavanja i sanacije javne rasvjete i 100.000 KM KJP „ZOI'84“ - Olimpijski centar Sarajevo na ime sufinansiranja projekta poboljšanja rasvjete skijaških staza.

Sredstva za **održavanje i sanaciju javne rasvjete** doznačavana su Zavodu (koji je prema Zaključku Vlade od 18.03.2004. godine, zadužen da vrši realizaciju istih) po dostavljanju mjesečnih Izvještaja Zavoda sa ovjerenim i pregledanim fakturama.

U okviru ovog transfera evidentiran je iznos od 100.000 KM koji se odnosi na doznačavanje sredstava KJP ZOI'84 za realizaciju **projekta poboljšanja rasvjete skijaških staza na Bjelašnici.**

Krajem 2009. godine između Ministarstva i KJP ZOI'84 potpisan je Protokol o sufinansiranju projekta poboljšanja rasvjete skijaških staza na Bjelašnici kojim Ministarstvo „prihvata sufinansiranje navedenog projekta započetog u 2009. godini, te planiranje sufinansiranja nastavka radova u 2010. godini u ukupnoj vrijednosti do 500.000 KM“. Tačkom III Protokola propisana je obaveza korisniku da utrošak sredstava pravda izvještajem sa finansijskog i tehničkog aspekta. Prema prezentiranoj dokumentaciji ugovori sa dobavljačima za nabavku i realizaciju navedenog Projekta (nabavka i ugradnja rasvjetnih tijela) zaključeni su 2008. godine, te su računi za predmetne ugovore ispostavljeni tokom 2009. godine odnosno prije zaključenja Protokola o sufinansiranju. **Iz naprijed navedenog ne može se potvrditi opravdanost doznačenih sredstava, kao i da su odgovorne osobe poduzele potrebne mjere kako bi osigurali opravdano trošenje javnog novca.**

Navodimo da je Ministarstvo 26.04.2011. godine uputilo dopis KJP „ZOI'84“ d.o.o. Sarajevo u kojem se navodi da je ukupno uplaćeno za navedeni Projekat 210.000 KM, te da Ministarstvo nema daljih obaveza prema ovom Projektu i Protokolu obzirom da je istim definisano sufinansiranje radova u ukupnoj vrijednosti do 500.000 KM.

Na poziciji **tekućih transfera neprofitnim organizacijama** Ministarstva prostornog evidentirano je 221.468 KM. Sredstva su odobrena i doznačavana korisnicima na osnovu pojedinačnih odluka ministra u svrhu sufinansiranja određenih projekata, bez utvrđene metodologije za određivanje visine sredstava i za koje namjene se sredstva mogu odobriti. Metodom uzorka konstatovano je da je iznos od 25.000 KM doznačen na račun Arhitektonskog fakulteta za sufinansiranje i realizaciju naučno-istraživačkog rada. Ministarstvo i općina Trnovo su u julu 2010. godine zaključili Ugovor o sufinansiranju i realizaciji naučno-istraživačkog rada sa Arhitektonskim fakultetom u Sarajevu u iznosu od 100.000 KM, kojim je fakultet, odnosno voditelj projekta dužan da u roku od 12 mjeseci dostavi naučnoistraživački projekat za potrebe općine. Ministarstvo i općina Trnovo ugovorom su se obavezali da će po 25.000 KM doznačiti odmah po potpisivanju ugovora, a drugi dio do kraja kalendarske godine. Odredbama ugovora regulisano je da je voditelj projekta po završetku istraživanja obavezan dostaviti izvještaj o rezultatima istraživanja i finansijski izvještaj o utrošku sredstava i ukoliko ne ispuni obavezu neće moći konkurisati na prvi slijedeći natječaj koji objavi općina Trnovo. Ne može se potvrditi na osnovu čega je određena visina odobrenih sredstava, kao i opravdanost sufinansiranja projekta.

Sredstva u iznosu od 30.000 KM doznačena su na račun HKD „Napredak“ Sarajevo na ime sufinansiranja za priključak na elektroenergetsku mrežu za šta nam nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je određena visina sredstava, kao i osnovanost doznačavanja sredstava. U toku provođenja revizije prezentiran je Ugovor zaključen 26.06.2009. godine između općine Stari Grad Sarajevo, Vlade Kantona i JP Elektroprivreda BiH Sarajevo kojim se utvrđuju međusobna prava i obaveze u realizaciji izgradnje elektroenergetskih objekata Hrid-Mali Studenac i transformatorske stanice Mali Studenac na Trebeviću. Ugovorom je regulisano da će općina i Vlada Kantona izvršiti uplatu novčanih sredstava na transakcijski račun Podružnice „Elektrodistribucija“ Sarajevo u roku od 90 dana. Prema naprijed navedenom zaključuje se da rukovodne strukture nisu obezbjedile potrebne kontrole kojim bi se osiguralo namjensko trošenje javnog novca.

Kod **Ministarstva saobraćaja** ukupno su realizovani tekući transferi 14.040.816 KM od čega je na ime subvencija javnim preduzećima doznačeno 9.494.700 KM (subvencioniranje razlike cijene za penzionerske mjesečne karte 6.494.700 KM i subvencioniranje troškova studentskih karata 3.000.000 KM), za pokriće dijela gubitka KJKP „Gras“ za 2009. godinu 4.030.000 KM i održavanje semafora i utrošak struje 501.116 KM.

Ministarstvo nema usvojenu metodologiju na osnovu koje se utvrđuje visina sredstava koja se doznačavaju iz Budžeta Kantona za potrebe pokrića gubitka KJKP „Gras“ Sarajevo. Nadzorni odbor preduzeća donio je 05.03.2010. godine Odluku o utvrđivanju prijedloga načina pokrića gubitka u poslovanju preduzeća za 2009. godinu u ukupnom iznosu 22.101.318 KM. U revidiranoj godini za ove namjene doznačena su sredstva u iznosu 4.030.000 KM kako je planirano budžetom. Zaključkom Vlade od 07.04.2010. godine usvojena je Analiza stanja u KJKP „Gras“ Sarajevo sačinjena od strane Ministarstva saobraćaja, sa prijedlogom mjera za sanaciju tog stanja. Zaključkom je predloženo upravljačkim strukturama preduzeća da u skladu sa ovlaštenjima, poduzmu neophodne mjere u cilju ublažavanja i otklanjanja uočenih

propusta, kako bi se u skladu sa predloženim mjerama sanirali poslovni gubici. Nije prezentirana dokumentacija da je KJKP „Gras“ postupio u skladu sa naprijed navedenim zaključkom kao i za koje namjene su upotrebljena sredstva doznačena za pokriće gubitka.

Potrebno je da Ministarstvo saobraćaja obezbjedi nadzor nad namjenskim utroškom sredstava doznačenih KJKP „Gras“ na ime pokrića dijela gubitka.

Tekući transferi Ministarstva privrede iskazani su u iznosu od 6.277.476 KM i najvećem dijelom odnosi se na **Transfer za razvoj poljoprivrede** u iznosu od 4.314.936 KM.

Zakonom o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona (u daljem tekstu: Zakon o novčanim podsticajima) je utvrđeno da ostvarivanje prava na novčane podsticaje utvrđene ovim zakonom, imaju pravna i fizička lica – kandidati (sa sjedištem, odnosno stalnim prebivalištem na području Kantona), koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost u smislu Zakona i dostave dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uslova za proizvodnju za koju podnose zahtjev.

Članom 11. Zakona o novčanim podsticajima, predviđeno je da Vlada svake kalendarske godine na prijedlog Ministarstva privrede, donosi Odluku o iznosima novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona, kojom se propisuju iznosi novčanih podsticaja po vrsti proizvodnje (npr. 1.000 KM/ha za zasijane površine ljekovitim biljem, 20% za nabavku mehanizacije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji). Vlada je u aprilu 2010. godine donijela Odluku o iznosima novčanih podsticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona za 2010. godinu. Istom nije utvrđen ukupan iznos poticaja po vrsti i količini proizvodnje, kako bi se tokom godine mogla pratiti realizacija i planirani iznos po vrsti poticaja.

Članom 9. Zakona o novčanim podsticajima je predviđeno da u okviru ostalih aktivnosti vezanih za poljoprivredu, Vlada donosi pojedinačne odluke kojima podržava realizaciju pojedinačnih projekata značajnih za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje, aktivnosti različitih organizacija, organizovanje manifestacija, priredbi i sajмова, regresiranje kamata po kreditima odobrenim za poljoprivrednu djelatnost. Utvrđeno je da nije donesen provedbeni propis kojim se detaljnije propisuje način provođenja navedenog člana uz poštivanje principa transparentnosti i na bazi prethodno utvrđenih kriterija.

Potrebno je da Ministarstvo privrede detaljnije definise uslove za ostvarivanje novčanih podsticaja u poljoprivredi Uputstvom ili Odlukom koji bi se donosili svake godine.

Potrebno je da Ministarstvo privrede predloži Vladi Kantona provedbeni propis kojim će detaljnije propisati način provođenja člana 9. Zakona o novčanim podsticajima u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na području Kantona.

Na osnovu Sporazuma o nastavku sufinansiranja dijela **zakupnine poslovnih prostora u privrednom gradu u Centru Skenderija** i odluka ministra privrede Kantona (iz marta i aprila 2010. godine) odobrena su sredstva iz budžeta Kantona u ukupnom iznosu od 400.000 KM za sufinansiranje dijela zakupnine poslovnih prostora. Osnov za planiranje i doznačavanje navedenih sredstava je Protokol o sporazumnom rješavanju međusobnih odnosa zaključen 27.04.2006. godine između Centra „Skenderija“ d.o.o. Sarajevo, Vlade Kantona i zakupaca-korisnika poslovnih prostora, na koji je Skupština Kantona dala saglasnost. Međutim uvidom u navedeni Protokol, ne može se potvrditi da su po navedenom proizašle obaveze Kantona za sufinansiranje dijela zakupnine u Centru „Skenderija“. KJP Centar „Skenderija“ dostavio je Izvještaj o realizaciji Sporazuma o sufinansiranju u kojem je navedeno da je doznačenim sredstvima izvršeno kompenziranje potraživanja od zakupaca po osnovu zakupnina za poslovne prostore i obaveza prema zakupcima za izvršena ulaganja u adaptaciju i rekonstrukciju prostora u iznosu od 454.538 KM, o čemu nije dostavljena popratna dokumentacija.

U okviru tekućih transfera Ministarstva privrede doznačeno je **200.000 KM preduzeću „Bags – Energotehnika“ d.d. Vogošća**, odobrenih Budžetom za 2010. godinu, za pokriće dijela gubitka, odnosno za finansiranje nabavke alternativnog goriva. Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da se radi o preduzeću čija privatizacija je proglašena neuspješnom, a u vezi kojeg je 26.07.2007. godine Kantonalna agencija za privatizaciju, postupajući po donesenoj presudi Kantonalnog suda od 15.12.2006. godine, po službenoj dužnosti donijela Rješenje kojim je poništila raniji upis u sudski registar izvršene privatizacije 67 % ukupnog kapitala ovog preduzeća. Utvrdili smo da je preduzeće dioničko društvo koje pored 67 % državnog ima i 33 % privatnog kapitala (koji je osporen u sudskim postupcima pred Općinskim sudom u Sarajevu), a Nadzorni odbor trenutno imenuje ministar privrede Kantona.

Prema Informaciji Ministarstva privrede o stanju preduzeća BAGS –Energotehnika d.d. Vogošća i opravdanosti finansijske podrške iz Budžeta Kantona (22.06.2011. godine) konstatovano je da su u toku sudski sporovi i to po tužbi kupca (Bags Holding GmbH iz Austrije) protiv Kantonalne agencije za privatizaciju i Kantona - Ministarstva privrede za povrat sredstava uplaćenih po osnovu kupoprodajne cijene za preduzeće „Unis-Energotehnika“ d.d. Vogošća i naknade štete u vrijednosti spora od 8.636.951 KM.

Druga tužba podnesena od istog tužitelja protiv Kantona i članova Nadzornog odbora društva i to za predaju u posjed i treća tužba protiv Kantonalne agencije za privatizaciju i Kantona–Ministarstva privrede radi naknade štete u vrijednosti spora 3.195.000 KM.

Od strane BAGS –Energotehnika d.d. Vogošća podnesena je tužba protiv Bags Holding GmbH iz Austrije radi poništenja ugovora o založnom pravu i brisanja zemljišno knjižnog upisa –založnog prava. Na strani tužitelja umiješala se Kantonalna agencija za privatizaciju u vrijednosti spora 7.290.369 KM.

Ministarstvo privrede je analizom stanja privrednog društva BAGS –Energotehnika d.d. Vogošća zaključilo da je neuspjela privatizacija izvor pravne krize u kojoj se Društvo nalazi. Ukupna finansijska podrška Društvu do juna 2011. godine iznosi 1.118.018 KM. Počev od 2009. godine iznos finansijskih sredstava koja se planiraju za podršku ovom društvu na godišnjem nivou iznose 200.000 KM i uplaćuju se kvartalno sa striktnom namjenom plaćanja pogonskog energenta za proizvodnju toplotne energije, zbog činjenice da se društvo bavi proizvodnjom i distribucijom toplotne energije na značajnom dijelu područja općine Vogošća.

Potrebno je da Ministarstvo privrede preispita opravdanost sufinansiranja dijela troškova zakupnine poslovnih prostora u Privrednom gradu Skenderija.

Potrebno je da se Vlada Kantona, u saradnji sa Ministarstvom privrede i Pravobranilaštvom Kantona, jasno odredi u vezi doznačavanja budžetskih sredstava, preduzeću Bags – Energotehnika d.d. Vogošća.

Transfer za povrate više i pogrešno uplaćenih poreza i izvršenje sudskih presuda kod Ministarstva finansija usvojenim Budžetom planiran je 26.300.000 KM, a nakon preraspodjela tokom godine iznosio je 21.585.566 KM a realizovan je 20.620.648 KM (od čega se na povrate poreza odnosi 20.611.947 KM).

U okviru navedenog transfera vršen je povrat više uplaćenog poreza na dobit po rješenjima Porezne uprave i na osnovu potpisanih protokola o reprogramu povrata više ili pogrešno uplaćenog poreza na dobit koji su zaključeni krajem 2009. godine između Ministarstva finansija i pravnih lica.

Povrati po osnovu obaveza po potpisanim protokolima nisu izvršene tokom 2010. godine u iznosu 4.068.859 KM. Od navedenog predmet u iznos od 3.522.707 KM vraćen je Poreznoj upravi na ponovno preispitivanje. U prilogu očitovanja na Načrt Izvještaja dostavljena je dokumentacija odnosno rješenje Porezne uprave od 30.09.2011. godine kojim je prvobitno utvrđena obaveza smanjena na iznos 1.642.335 KM.

U okviru **transfera neprofitnim organizacijama** kod Ministarstva finansija (1.377.500 KM) iskazan je iznos od 1.050.000 KM koji se odnosi na doznačavanje sredstava Sarajevskoj regionalnoj razvojnoj agenciji „SERDA“ za redovnu djelatnost i fond sredstava za projekte u 2010. godini. Budžetom je planirano 850.000 KM, a u julu 2010. godine Zaključkom Vlade o preraspodjeli navedeni iznos je uvećan za 200.000 KM.

Utvrđeno je da SERDA nije dostavila izvještaj o utrošku sredstava Vladi Kantona što nije u skladu sa Odlukom ministra finansija o odobravanju sredstava, te da nadležne institucije nisu osigurale nadzor nad utroškom javnih sredstava.

Potrebno je da Vlada Kantona i Ministarstvo finansija osiguraju nadzor nad utroškom budžetskih sredstava doznačenih agenciji „SERDA“.

Ministarstvo kulture i sporta je sa pozicije grantovi neprofitnim organizacijama realizovalo 6.725.462 KM. Uzorkom je obuhvaćena dodjela sredstava za slijedeće: vrhunski sport (1.503.380 KM), podrška projektima iz oblasti kulture (548.863 KM), penziono i zdravstveno osiguranje za slobodne umjetnike (290.200 KM) i sufinansiranje proizvodnje filma (249.000 KM).

Raspodjela sredstava za podršku projektima iz oblasti kulture i sporta vršena je na osnovu planiranih sredstava budžetom, javnog poziva za predlaganje projekata kulture i sporta radi sufinansiranja, pravilnika o kriterijima za raspodjelu sredstava za tekuće grantove iz oblasti kulture i sporta i odluka ministra. Ministar donosi odluke na prijedlog Komisije za predlaganje sufinansiranja projekata sporta i projekata kulture. Provedenom revizijom je utvrđeno da donesenim pisanim kriterijima nisu jasno utvrđeni parametri koji bi

poslužili za određivanje visine sredstava koja se odobrava po projektima i sportskim organizacijama. Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava obavljaju uposleni ministarstva samo na osnovu uvida u izvještaje i drugu dokumentaciju dostavljenu od korisnika sredstava, pri čemu se ne sačinjava zapisnik ili drugi akt o izvršenom nadzoru kojim bi ministarstvo priznalo namjensku upotrebu sredstava.

Uvidom u dokumentaciju sticanja prava statusa slobodnih umjetnika, kojima u skladu sa Zakonom o samostalnim umjetnicima Kanton plaća penziono-invalidsko i zdravstveno osiguranje, utvrđeno je da nije uspostavljen potpun nadzor nad utroškom sredstava. Za odabrani uzorak nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su u potpunosti ispunjeni uslovi sticanja statusa samostalnog umjetnika u skladu sa Zakonom i ostvarivanja prava koja proističu iz istog.

Potrebno je da Ministarstvo kulture i sporta uredi način određivanja visine sredstava za transfere iz oblasti kulture i sporta i da osigura suštinski nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava.

Kod **Ministarstva obrazovanja i nauke** je na ime tekućih transfera utrošeno 80.722.217 KM od čega su najznačajni transfer za: visoko obrazovanje 66.725.900 KM (sufinansiranje visokoškolskih ustanova); nauku 4.140.500 KM (sufinansiranje ustanova nauke); prevoz učenika 3.440.000 KM; predškolsko obrazovanje (sufinansiranje rada JU Djeca Sarajeva) 2.250.000 KM; neprofitne organizacije- programi 687.097 KM i programe nauke 912.797 KM.

Budžetom za 2010. godinu **Transfer za visoko obrazovanje** planiran je u iznosu od 65.657.400 KM, a realiziran 66.725.900 KM. Za više realizovan transfer u odnosu na plan (1.068.500 KM) donesen je Zaključak Vlade o preraspodjeli sredstava od 30.12.2010. godine i to preraspodjela sredstva unutar Ministarstva 525.500 KM i preraspodjela od drugih korisnika 574.000 KM.

Zakonom o visokom obrazovanju definisano je da se za finansiranje visokoškolskih ustanova i ustanova nauke u sastavu Univerziteta u Sarajevu kojima je Kanton osnivač ili suosnivač sredstava osiguravaju u budžetu Kantona (za 23 visokoškolske ustanove i 5 naučnoistraživačka instituta koji djeluju u okviru Univerziteta), na osnovu utvrđenih kriterija za finansiranje visokoškolskih ustanova kao javnih ustanova, koje na prijedlog Ministarstva utvrđuje Vlada. Nisu nam prezentirani navedeni kriteriji, a planiranje ovog transfera vršeno je na bazi prethodnog iskustva, raspoloživosti sredstava i evidencije o zaposlenim i angažovanim spoljnim saradnicima.

U okviru **Transfera za nauku** iskazano je i finansiranje rada Akademije nauka i umjetnosti BiH (1.101.900 KM), kojoj Kanton nije osnivač niti suosnivač tako da se ne može potvrditi osnovanost stvaranja ovih izdataka.

Sredstva transfera za visoko obrazovanje, nauku i predškolsko obrazovanje se doznavačavaju ustanovama u mjesečnim dotacijama, a kao pravdanje utrošenih sredstava ustanove dostavljaju Ministarstvu Izvještaj o finansijskom poslovanju i godišnje obračune, koje Ministarstvo prihvata kao dokaz o namjenskom utrošku doznčenih sredstava.

Kao i prethodnih godina, visokoškolske ustanove nisu uključene u sistem trezorskog poslovanja, a iste osim budžetskih sredstava, ostvaruju značajne prihode obavljanjem vlastite djelatnosti (realizacije projekata, upisnina i školarina na vanrednom i postdiplomskom studiju, nostrifikacije diploma, odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija, izdavanja uvjerenja, potpora i kapitalnih primitaka), tako da se može zaključiti da Kanton nema uspostavljen adekvatan nadzor i kontrolu nad trošenjem ovih sredstava.

Navodimo da je Budžetom za 2010. godini u okviru tekućih transfera Ministarstva planiran i Transfer za implementaciju Elaborata o integraciji Univerziteta u Sarajevu u iznosu od 700.000 KM koji nije realiziran u revidiranoj godini.

Naime, Odlukom Skupštine Kantona od 30.12.2009. godine usvojen je Elaborat o integraciji Univerziteta u Sarajevu, kojom je zaduženo Ministarstvo i Univerzitet da poduzmu aktivnosti na realizaciji integracije kako bi se ista okončala do kraja 2010. godine. Istom je utvrđeno da će se iz Budžeta Kantona za 2010. godinu osigurati 2.000.000 KM za realizaciju integracije. Navedenim Elaboratom je između ostalog definisano da će se funkcije Univerziteta povezati kroz funkcije organizacionih jedinica kroz uspostavljanje i povezivanje finansijskih tokova organizacionih jedinica i centralne jedinice kroz sistem trezorskog poslovanja, a prema mogućem odgovarajućem modelu (gašenje pravnog subjektiviteta fakulteta, provođenje diobenog bilansa, prijenos ovlasti na Univerzitet, uspostavljanje podračuna organizacionih jedinica i sl.). Definisano je i da je neophodno propisati tačne procedure finansiranja Univerziteta i organizacijskih jedinica, a posebno u pogledu budžetskih i vlastitih prihoda koji ostaju visokoškolskim institucijama.

Također je Odlukom Skupštine od 24.02.2010. godine data saglasnost na Akcioni plan integracije Univerziteta u Sarajevu i definisano je da će se potpisati Sporazum o realizaciji Akcionog plana koji do okončanja revizije nije potpisan.

U toku revizije prezentirana je korespodencija između Ministarstva i Univerziteta u vezi održavanja sastanaka vezano za poduzimanje aktivnosti na realizaciji Elaborata.

Nadležne institucije Kantona treba da se odrede u vezi sufinansiranja rada Akademije nauka i umjetnosti obzirom da Kanton nije osnivač iste.

Nastaviti aktivnosti vezano za implementaciju Elaborata o integraciji Univerziteta u Sarajevu, odnosno Akcionog plana za provedbu Elaborata i kontinuirano pratiti implementaciju navedenog projekta.

Transfer za neprofitne organizacije- programi realizovan je u iznos od 687.097 KM. Budžetom je planiran u iznosu od 404.500 KM, a Zaključkom Vlade od 30.12.2010. godine o preraspodjeli sredstava uvećan za 212.600 KM.

Sredstva ovog transfera su realizovana na osnovu pojedinačnih odluka ministra, sporazuma o sufinansiranju i po zahtjevu korisnika. Pravilnikom o raspodjeli sredstava iz budžeta Kantona sa razdjela Ministarstva – pozicija Programi iz 2006. godine su utvrđeni programi i projekti koji će se sufinansirati, ali nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava koji bi poslužili za ocjenu, vrednovanje projekta i utvrđivanje visine sredstava. Iz naprijed navedenog ne može se potvrditi visina odobrenih sredstava po projektima i programima koji su finansirani iz sredstava navedenog transfera.

U okviru ovog transfera sufinansirani su troškovi održavanja manifestacija Univerziteta u Sarajevu (300.000 KM) i finansiranje održavanja terenske nastave (74.000 KM). Univerzitet je dostavio Izvještaj o utrošku sredstava i u prilogu račune i ugovore o djelu kojima pravda utrošak doznačenih sredstava za sufinansiranje manifestacija. Dio izdataka odnosi na ugovore o djelu iz 2009. godine (8.186 KM), a značajan dio se odnosi na izdatke nastale u toku 2011. godine.

U okviru **transfera - programi nauke** (912.797 KM) iskazani su izdaci za nastavak finansiranja projekta poboljšanja naučne infrastrukture u Kantonu (254.000 KM) koje implementira Nacionalna biblioteka BiH, zatim za finansiranje udruženja (70.000 KM) i sufinansiranje tehničke obrade magistarskih radova i doktorskih disertacija (467.000 KM).

Vezano za raspodjelu sredstava za finansiranje- sufinansiranje rada neprofitnih organizacija i udruženja (70.000 KM) Ministarstvo je, u skladu sa Odlukom o opštim kriterijima za raspodjelu sredstava za rad neprofitnih organizacija i udruženja iz 2005. godine, u aprilu 2010. godine objavilo Javni poziv za dodjelu sredstava. Istim su definisani opći i posebni kriteriji koji su uopšteni i nisu razrađeni kako bi poslužili za ocjenjivanje projekata i utvrđivanje visine sredstava po projektima.

Prema izjavi u toku su izmjene i dopune Pravilnika o raspodjeli sredstava iz budžeta Kantona sa razdjela Ministarstva – pozicija Programi i Odluke o opštim kriterijima za raspodjelu sredstava za rad neprofitnih organizacija i udruženja.

Ministarstvo obrazovanja i nauke, osim formalnog uvida u dostavljenu dokumentaciju, ne vrši suštinski nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava niti o istom sačinjava zapisnik.

Potrebno je da Ministarstvo obrazovanja i nauke osigura suštinski nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava tekućih transfera.

5.5.2 Kapitalni izdaci

Kapitalne izdatke Kantona čine kapitalni grantovi i izdaci za nabavku stalnih sredstava i isti su u 2010. godini izvršeni u iznosu od 61.440.563 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 6,01 %.

5.5.2.1 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi za 2010. godinu iskazani su u iznosu od 41.252.890 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (37.780.557 KM) više za 3.472.333 KM ili 8,4 %. Navedeni transferi najznačajniji su kod: Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša (10.376.553 KM), Ministarstva za boračka pitanja (7.997.782 KM), Ministarstva zdravstva (6.153.518 KM), Ministarstva saobraćaja (4.434.562 KM), Ministarstva stambene politike (3.851.031 KM) i Ministarstva privrede (3.511.407 KM).

Na kapitalne transfere u **resoru prostornog uređenja** utrošeno je 10.376.553 KM. U okviru navedenog 2.100.000 KM je doznačeno KJKP Pokop za uređenje i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa gradskog groblja Vlakovo i 2.099.722 KM KJKP Vodovod i kanalizacija na ime izgradnje vodovoda Rakovica. Za finansiranje i sufinansiranje izgradnje i rekonstrukcije vodovodnih i kanalizacionih mreža i rezervoara za vodu općinama je doznačeno 1.833.434 KM i to: Vogošća (600.000 KM), Stari Grad (450.000 KM), Ilidža (222.434 KM), Hadžići (200.000 KM) i Trnovo (361.000 KM).

Ministarstvo saobraćaja je KJKP Gras doznačilo 4.434.561 KM za realizaciju kapitalnih projekata, od čega najveći dio za projekte: remont i modernizacija tramvaja-SATRA (1.300.000 KM), nabavka autobusa, trolejbusa i minibusa (1.725.147 KM) i održavanje parkomata (252.306 KM).

Projekt „SATRA“, remont i modernizacija voznog parka započeo je 2001. godine i obuhvata period od 15 godina. Finansiranje projekta se realizuje sredstvima dugoročnog kredita kod Raiffeisen banke i Ugovorom o finansijskom lizingu sa Raiffeisen leasing koje KJKP Gras najvećim dijelom izmiruje iz sredstava tekućeg poslovanja. Stvorene obaveze za otplatu koje dospijevaju u 2010. godini po osnovu projekta „SATRA“, iznosile su 4.664.542 KM. Za ove namjene Kanton je iz sredstava dugoročnog kredita doznačio Grasu sredstva u iznosu od 1.300.000 KM kako je i planirano budžetom.

Odlukom Vlade od 23.12.2010. godine odobrena je promjena namjene sredstava koja su budžetom planirana kao kapitalni grant za nabavku autobusa, trolejbusa i minibusa u iznosu od 1.300.000 KM i sredstava planiranih za sanaciju tramvajske pruge i pružnih prelaza u iznosu od 425.147 KM, te je dozvoljeno korištenje sredstava dugoročnog kredita za izmirenje stvorenih obaveza Kantona prema KJKP „Gras“ po osnovu projekta nabavke autobusa, trolejbusa i minibusa u ranijim godinama. Na osnovu navedene Odluke iz sredstava dugoročnog kredita Gras-u doznačeno je 1.725.147 KM.

Kod **Ministarstva privrede** u okviru kapitalnih transfera realizovano je 2.000.000 KM za nastavak sufinansiranja projekta „Sistem vještačkog zasneživanja“. Budžetom je planirano 1.500.000 KM i to 1.000.000 KM budžetskih sredstava i 500.000 KM iz sredstava kredita. Sredstva su doznačena KJP ZOI 84 Olimpijski centar Sarajevo. Pored toga Vlada Kantona je Zaključkom od 23.12.2010. godine odobrila preraspodjelu sredstava u iznosu od 500.000 KM (kreditna sredstava) sa razdjela Ministarstva kulture i sporta (pozicije kapitalni grantovi pojedincima- sufinansiranje sportske dvorane u Općini Stari Grad) na razdjel Ministarstva privrede kapitalni grantovi podrška projektima ZOI 84-sistem vještačkog zasneživanja.

Izvršeno je i preknjiženje sredstava u iznosu 1.000.000 KM koja su u aprilu 2010. godine doznačena KJP ZOI 84 Olimpijski centar Sarajevo kao budžetska sredstva, a u decembru 2010. godine su knjigovodstveno evidentirana kao kreditna sredstva.

Ugovorom od 22.04.2010. godine i Sporazumom od 28.12.2010. godine zaključenim između Ministarstva privrede i KJP ZOI 84 Olimpijski centar Sarajevo o nastavku sufinansiranja projekta „Sistem vještačkog zasneživanja“ propisana je obaveza izvještavanja o utrošku doznačenih sredstava i da Ministarstvo prati namjenski utrošak sredstava. Prema prezentiranim izvještajima Ministarstvo je preuzelo odgovornost i priznalo namjensku upotrebu sredstava u iznosu od 93.961 KM za 2009. godinu koja su pravdana u 2010. godini, a od direktno doznačenih sredstava za 2010. godinu (1.500.000 KM) opravdano je 1.246.550 KM. Prema obrazloženju korisnika sredstava nije opravdano 253.450 KM iz razloga što još nisu okončani radovi za konačan prijem sistema za proizvodnju vještačkog snijega. Pored toga, po pojedinačnim zahtjevima KJP ZOI 84 uz koje su priložene fakture dobavljača, povlačena su kreditna sredstva u iznosu od 500.000 KM. Po zahtjevu dostavljena je informacija o realizaciji utroška od strane korisnika sredstava ZOI 84, ali nije prezentiran izvještaj ministarstva za taj dio sredstava. **Prema naprijed navedenom, vidljivo je da Ministarstvo privrede nije uspostavilo odgovarajući nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava doznačenih putem kapitalnih grantova.**

Kod istog ministarstva na poziciji kapitalni grant–**Projekti za zaštitu od poplava** (inundaciona područja) realizovan je iznos 1.059.549 KM. Općini Ilidža doznačeno je u oktobru 2010. godine 250.000 KM za regulaciju korita rijeke Zujevine, dionica –ušće rijeke Bosne do mosta u MZ Osijek. Sredstva su doznačena na osnovu Sporazuma o sufinansiranju projekata koji se odnosi na regulaciju riječnih korita na području općine Ilidža. Sporazumom se Općina obavezala da će po završetku projekta dostaviti Ministarstvu izvještaj o realizaciji projekta i utrošku sredstava. Dana 15.06.2011. godine Općina je dostavila Informaciju o realizaciji projekta u kojoj je navedeno da je rješavanje imovinsko-pravnih odnosa okončano u decembru 2010. godine čime su se stekli uslovi za fizičko uvođenje izvođača u posao. Međutim, zbog zimskih uslova kao i zbog izmještanja distributivnog plinskog cjevovoda tek u junu 2011. godine su se stekli uslovi za

obavljanje radova u punom kapacitetu. Od iznosa sredstava doznačenih Općini opravdano je 133.024 KM koliko je plaćeno odabranom izvođaču radova. Zbog naprijed navedenog, postavlja se pitanje efikasnosti, odnosno planiranja i doznačavanja finansijskih sredstava općinama za projekte za koje nisu obezbijedeni potrebni uslovi za realizaciju istih.

Potrebno je da Ministarstvo privrede osigura provođenje potpunog nadzora nad realizacijom sredstava doznačenih putem kapitalnih grantova.

Kod **Uprave za civilnu zaštitu** Kantona kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 1.607.139 KM od čega se na sufinansiranje sanacije klizišta odnosi 1.448.000 KM i 70.000 KM za pomoć područjima koja su nastradala uslijed prirodnih nepogoda (Vlada Bosansko-podrinjskog kantona i Općina Trnovo).

Za sufinansiranje sanacije klizišta iznos od 1.148.000 KM doznačen je Zavodu za izgradnju Kantona i 300.000 KM općini Vogošća na ime sufinansiranja hitne sanacije aktiviranog klizišta u naselju Uglješići.

Direktor Uprave donio je Program sanacije klizišta za 2010. godinu sa pregledom klizišta koji se planiraju sufinansirati tokom godine. Sredstva planirana za realizaciju Programa doznačena su Zavodu za izgradnju Kantona na osnovu ugovora zaključenog između Uprave i Zavoda, prema kojem su Zavodu povjereni poslovi realizacije projekata (pripremno organizacioni poslovi, izbor dobavljača, nadzor nad realizacijom projekata, končan obračun radova). Zavod dostavlja Upravi Izvještaj o realizaciji Programa, ugovore i privremene/okonačane situacije kojima pravda utrošak doznačenih sredstava. Uvidom u Izvještaj Zavoda od 29.03.2011. godine koji se odnosi na utrošak sredstava zaključno sa 31.12.2010. godine utvrđeno je da je u isti uključen i pregled izvršenja projekata iz ranijeg perioda, kao i da u pojedinim slučajevima finansijska realizacija ne odgovara stvarnom stanju (npr. za projekat izgradnje multibarjerne zaštite na odlagalištu Smiljevići u izvještaju je navedeno da je u toku 2010. godine realizirano 202.261 KM, a prema prema prezentiranoj dokumentaciji na 31.12.2010. godine realizirano je 380.992 KM). Imajući u vidu da se sredstva za realizaciju projekata sanacije klizišta doznačavaju na račun Zavoda i da se realizacija vrši u dužem vremenskom periodu potrebno je od strane Uprave unaprijediti praćenje realizacije i nadzora nad utroškom ovih sredstava.

Ministarstvo obrazovanja i nauke je za kapitalne transfere utrošilo 766.943 KM od čega se 476.942 KM odnosi na doznačavanje sredstava institucijama obrazovanja- visokoškolske ustanove, ustanove nauke i predškolske ustanove na ime adaptacije i rekonstrukcije, a 200.000 KM za postavljanje Wireles mreže na Univerzitetu u Sarajevu.

Sredstva za kapitalna ulaganja- sufinansiranje rakonstrukcije i adaptacije institucija obrazovanja, planirana su na osnovu prethodnog iskustva, raspoloživog budžeta i zahtjeva institucija obrazovanja, bez utvrđene metodologije odabira projekata koji se planiraju realizirati tokom godine. Nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava, provodi se na način da se prihvataju izvještaji i popratna dokumentacija dostavljena od strane korisnika sredstava bez stvarnog uvida na terenu. U okviru navedenog transfera evidentiran je iznos od 340.000 KM za Javnu ustanovu „Djeca Sarajeva“, a na osnovu Ugovora o namjenskom korištenju sredstava iz Budžeta Kantona potpisanim u septembru 2010. godine između Ministarstva i JU Djeca Sarajeva. Navedena sredstva su odobrena za nabavku opreme, redovno održavanje objekata, vatrogasnih aparata, dimnjaka i kotlovnica, atestiranje i popravak radijatora u vrtiću „Mašnica“ (260.000 KM) i za nabavku opreme za provođenje obaveznog predškolskog odgoja i obrazovanja u prostorijama JU „Djeca Sarajeva“ i prostorijama osnovnih škola sa područja Kantona (80.000 KM). Za realizaciju obaveznog programa predškolskog odgoja i obrazovanja dat je pregled škola u kojima će se realizirati navedeni program, ali nisu date finansijske vrijednosti po školama. Do trenutka okončanja revizije JU Djeca Sarajeva nije dostavila izvještaj o utrošku sredstava.

Ministarstvo obrazovanja i Univerziteti tele-informatički centar (UTIC) Univerziteta u Sarajevu su 01.09.2010. godine zaključili Ugovor o namjenskom korištenju sredstava kojim je odobreno 200.000 KM za realizaciju prve faze Projekta postavljanja Wireless mreže na objektima svih javnih visokoškolskih ustanova Univerziteta u Sarajevu. Navedeni Projekt podržan je od strane Skupštine Kantona (skupštinska inicijativa iz 2008. godine) i Vlade Kantona.

Prema Izvještaju UTIC-a o realizaciji Projekta od 01.02.2011. godine uspostavljena je eksperimentalna laboratorija za bežičnu komunikaciju i nabavljena testna oprema, te se po uspješno okončanom testnom periodu prešlo u pilot fazu, a krajem 2010. godine projekat je iz testne/pilot faze prešao u izvedbenu fazu.

5.5.2.2 Izdaci za nabavku sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su 20.187.672 KM i isti su u odnosu na prethodnu godinu veći za 219.457 KM ili 1,09 %. Struktura nabavljenih stalnih sredstava je sljedeća: zemljište 83.152 KM, građevine 5.569.183 KM, oprema 4.470.781 KM, ostala stalna sredstva (robne rezerve) 1.999.994 KM, stalna sredstva u obliku prava 475.154 KM, rekonstrukcija i investiciono održavanje 7.589.408 KM.

Izdaci za **rekonstrukciju i investiciono održavanje** (7.589.408 KM) u najvećem dijelu iskazani su kod Direkcije za puteve (5.582.367 KM) i odnose se na izgradnju i rekonstrukciju puteva i mostova na području Kantona. Sredstva su realizovana na osnovu Programa redovnog i vanrednog održavanja saobraćajnica za 2010. godinu koji je usvojen od strane Vlade. Zaključkom Vlade od 30.06.2011. godine usvojena je Informacija o izgradnji, redovnom i vanrednom održavanju puteva na području Kantona u 2010. godini iz nadležnosti Ministarstva saobraćaja – Direkcije za puteve.

U ukupnim izdacima za **nabavku građevina** najveće je učešće Ministarstva obrazovanja i nauke (4.194.132 KM), Fonda Kantona za izgradnju i očuvanje grobalja šehida i poginulih boraca (973.088 KM) i Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (379.564 KM). Kod Ministarstva obrazovanja i nauke evidentirani su izdaci za nastavak finansiranja projekata izgradnje školskih objekata na području Kantona. Fond je na navedenoj poziciji evidentirao izdatke vezano za nastavak izgradnje kompleksa „Šehidsko spomen mezarje Kovači“, dok je Ministarstvo za rad i socijalnu politiku doznavačvalo sredstva na račun Zavoda za izgradnju Kantona za nastavak finansiranja izgradnje i opremanja objekata za smještaj Službi socijalne zaštite Ilidža (178.722 KM) i Novi Grad (193.965 KM), po ugovorima zaključenim u ranijim godinama. Navedena ulaganja evidentiraju se na poziciji sredstva u pripremi-zgrade.

U okviru **nabavke opreme** (4.470.781 KM) najznačajniji su izdaci za nabavku: kompjuterske opreme (1.021.137 KM), vozila (665.608 KM), izdaci za opremanje i namještanje (624.862 KM), namještaj (403.292 KM) i mašine, uređaji i alati (301.542 KM).

Izdaci za **nabavku motornih vozila** u značajnom iznosu su iskazani kod Uprave za civilnu zaštitu (366.272 KM), MUP-a (115.589 KM) i Kantonalne uprave za inspeksijske poslove (106.007 KM). Uprava za civilnu zaštitu je izvršila nabavku dva sanitetska vozila (291.731 KM) i jedno terensko vozilo sa teretnim prostorom (53.045 KM) koja su na osnovu ugovora ustupljena općinskim službama civilne zaštite (Vogoća i Hadžići) i Kantonalnoj gorskoj službi za spašavanje na privremeno korištenje u periodu od 4 godine.

Na poziciji izdataka za nabavku **kompjuterske opreme** kod Javne ustanove Terapijska zajednica – Kampus iskazano je 54.296 KM. Utvrđeno je da se navedeno odnosi na evidentiranje izdataka po računima za isporučenu opremu iz 2009. godine, odnosno isti nisu evidentirani u periodu u kojem je nastala obaveza za plaćanje čime je narušeno računovodstveno načelo modificiranog nastanka događaja.

U okviru **izdataka za nabavku mašina, alata i uređaja** kod **Srednje škole za metalska zanimanja** evidentiran je iznos od 64.350 KM na osnovu predračuna od 10.12.2010. godine za nabavku CNC Strug. Utvrđeno je da oprema u trenutku okončanja revizije nije isporučena, tako da se može zaključiti da navedeno plaćanje predstavlja avanso doznavačavanje sredstava i isto je trebalo evidentirati na poziciji kratkoročnih potraživanja u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Navedno je uticalo na nerealno iskazivanje izdataka u finansijskim izvještajima.

Izdaci za **nabavku robnih rezervi** kod **Direkcije za robne rezerve** iskazani su u iznosu od 1.999.993 KM (odnosi se na zanačavanje robnih rezervi). Obavještenjem o nabavci (Sl. glasnik BiH 91/09) od 23.11.2009. godine Direkcija je pokrenula postupak nabavke roba za robne rezerve Kantona. U opisu predmeta nabavke data je specifikacija 35 prehrambenih artikala. Kao kriteriji za vrednovanje ponuda definisani su i referens lista i posjedovanje ISO, HACCP standard, koji prema Zakonu o javnim nabavkama BiH predstavljaju kvalifikacijske kriterije i ne mogu se primjenjivati kao kriteriji za ocjenu ponuda.

Za navedeni postupak nabavke nije sačinjena tenderska dokumentacija što nije u skladu sa članom 28. Zakona o javnim nabavkama BiH kojim je propisano da je ugovorni organ dužan pri provođenju otvorenog postupka pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama članova 13.-17. i 21. Zakona (između ostalog propisano je i da se ista sačinjava u skladu sa modelom standardne tenderske dokumentacije propisanom od strane Agencije za javne nabavke).

Komisija za provođenje postupka nabavke je vrednovala ponude za svaki artikal pojedinačno, što je u konačnici rezultiralo odabirom više dobavljača sa kojima su zaključeni ugovori.

S obzirom da za predmetnu nabavku nije sačinjena tenderska dokumentacija i nije propisana metodologija (način) bodovanja ponuda po utvrđenim kriterijima ne može se potvrditi pravilnost izvršenog bodovanja pristiglih ponuda.

Prilikom nabavke roba i usluga u potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH.

5.6 Finansijski rezultat

Prema finansijskim izvještajima za 2010. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br.	Opis	Plan za 2010 godinu	Ostvareno u 2009 godini	Ostvareno u 2010 godini	Index (5/3)	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
A.	Prihodi, primici i finansiranje (I+II+III)	707.190.266	671.343.356	652.654.214	92,29	97,22
I.	Prihodi (1+2)	639.985.266	613.785.093	609.308.479	95,21	99,27
1.	Prihodi	622.331.300	595.065.756	595.431.132	95,68	100,06
2.	Potpore-tekući grantovi	17.653.966	18.719.337	13.877.347	78,61	74,13
II.	Primici	7.075.000	7.658.263	9.534.035	134,76	124,49
III.	Finansiranje/primljeni krediti i zajmovi /	60.130.000	49.900.000	33.811.700	56,23	67,76
B.	Rashodi i izdaci (IV+V+VI)	707.190.266	649.970.929	674.162.446	95,33	103,37
IV	Rashodi	669.840.045	628.662.315	648.196.365	96,77	103,37
V	Izdaci za nabavku stalnih sredstava i pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	36.473.813	20.409.215	25.089.673	68,79	122,93
VI	Otplate duga	876.408	899.399	876.408	100	97,44
C.	Višak rashoda nad prihodima (I- IV)	29.854.779	14.877.222	38.887.886	130,25	261,4
D.	Višak ostvarenih rashoda i izdatke u odnosu na prihode, primitake i finansiranje (A-B)	-	21.372.427	21.508.232	-	100,64

Kao što se vidi iz tabele višak rashoda i izdataka u odnosu na prihode, primitke i finansiranje iskazan je u iznosu od 21.508.232 KM i predstavlja veću potrošnju u odnosu na raspoloživa sredstva.

Pored navedenog stvorene su i obaveze iznad odobrenih sredstava u Budžetu odnosno prekoračenje Budžeta u iznosu 12.995.559 KM, za šta zakonodavno tijelo nije prethodno dalo saglasnost, tako da je stvarni deficit 36.170.293 KM (u koji je uključen iznos od 1.666.502 KM koji se odnosi na razgraničene namjenske prihode iz ranijeg perioda). Odlukom Vlade od 14.04.2011. godine usvojen je Godišnji obračun Budžeta za fiskalnu 2010. godinu i definisano je da je pokriće viška rashoda nad prihodima planirano Budžetom za 2011. godinu.

Provedenom revizijom je utvrđeno da nisu poštovane odredbe člana 4. Zakona o budžetima u FBiH kojim je propisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Tako je na dan 31.12.2010. godine u Glavnoj knjizi Trezora na poziciji neraspoređeni višak rashoda nad prihodima evidentirano prekoračenje budžeta u iznosu od 12.995.559 KM, odnosno više stvorene obaveze od planiranih sredstava Budžetom za 2010. godinu. Naprijed navedeni način evidentiranja stvorenih obaveza je uticao da su iskazani izdaci, rashodi i obaveze u finansijskim izvještajima podcijenjeni za navedeni iznos i ukazuje da nije poštovan član 57. Zakona o budžetima u FBiH kojim je propisano da se budžetsko računovodstvo zasniva na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.

Ne može se potvrditi da finansijski izvještaji Kantona predstavljaju realan i tačan prikaz rashoda i izdataka za iznos od 12.995.559 KM, odnosno finansijskog rezultata na dan 31.12.2010. godine, kao i da ovakav način izvještavanja daje potpune i tačne informacije o utrošku javnih sredstava.

Pri finansijskom izvještavanju dosljedno primjenjivati budžetsko računovodstvo koje se zasniva na načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pravovremenosti.

5.7 Godišnji popis na dan 31.12.2010. godine

Centralna popisna komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja Kantona je sačinila Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza budžetskih korisnika koji su u evidenciji Jedinog računa Trezora Kantona na dan 31.12.2010. godine koji je usvojen Zaključkom Vlade od 24.02.2011. godine.

U Izvještaju je pored ostalog navedeno i ukupno stanje više stvorenih obaveza budžetskih korisnika u odnosu na sredstva planirana Budžetom u iznosu od 12.995.559 KM i koje će po Zaključku Vlade teretiti rashode budžetskih korisnika u 2011. godini.

5.7.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva, na kraju fiskalne godine, na transakcijskim računima koji su u sastavu Jedinog računa trezora iznosila su 44.107.331 KM.

Stanje šest posebnih transakcijskih računa, otvorenih za posebne namjene, koji nisu u okviru Jedinog računa trezora je iznosilo 20.860 KM.

Korisnici budžeta Kantona imaju otvorene račune u skladu sa Uputstvom Vlade o zatvaranju računa budžetskih korisnika, a radi se o 17 transakcijskih računa koji iskazuju stanje u domaćoj valuti i 5 deviznih računa, i na dan 31.12.2010. godine imali su značajno stanje sredstava. Tako je na računima kojima raspolaže Zavod za izgradnju Kantona iskazan iznos od 33.582.358 KM, od čega je na računima za projekte Kantona i općina iskazano 7.507.518 KM po osnovu nerealizovanih projekata.

Potrebno je da Ministarstvo finansija sagleda mogućnost uključivanja posebnih računa u sistem JRT-a Kantona u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH.

5.7.2 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

5.7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima objavljena je nabavna vrijednost stalnih sredstava sa izvještajnim periodom 425,5 miliona KM, da je po osnovu korištenja i upotrebe ta vrijednost umanjena za 119,0 miliona KM te da je sadašnja vrijednost 306,5 miliona KM.

Vrijednost stalnih sredstava po vrstama prikazana je u tabelarnom pregledu, te promjene i kretanja tokom revidirane godine i uporedni podaci prethodne i 2010. godine.

	zemljište	građevine	oprema	ostala stalna sredstva	sredstva u obliku prava	sredstva u pripremi	sredstva van upotrebe	Ukupno
Nabavna vrijednost								
01.01.10	7.010.884	255.244.358	98.485.204	4.898.930	16.892.923	29.546.103	61.038	412.139.440
Direktne nabavke	33.864	1.250.595	6.989.574	2.120.279	1.488.098	7.459.431		19.341.841
Prenos sa pripreme		230.939	711.209		71.669			1.013.817
Preknjižava. sa/na		(24.991)	(142.673)			(150.688)	329.827	11.475
Ukupno povećanje	33.864	1.456.543	7.558.110	2.120.279	1.559.767	7.308.743	329.827	20.367.133
Isknjižavanje/prodaj		(199.507)	(350.420)	(2.807.387)			(304.348)	(3.661.662)
Preknjižava. sa/na			(95.860)			(1.013.817)		(1.109.677)
Rashodo. po popisu		(329.916)	(1.791.594)	(6.496.)	(23.173)	(2.794)	(45.479)	(2.199.452)
Ukupno smanjenje		(529.423)	(2.237.874)	(2.813.883)	(23.173)	(1.016.610)	(349.827)	(6.970.790)
<i>Stanje 31.12.10</i>	7.044.748	256.171.477	103.805.439	4.205.325	18.429.517	35.838.237	41.038	425.535.781
Amortizacija								
01.01.10.		30.118.815	77.701.209		3.377.080			111.197.104
Amortizacija 2010.		1.736.637	8.001.778		273.309			10.011.724
Isknjižavanje amort.		(13.159)	(2.109.480)		(23.173)			(2.145.812)
ISPRAVKA 31.12.10.		31.842.293	83.593.507	0	3.627.216			119.063.016
Neotpisana vrijednost 31.12.09	7.010.884	225.125.543	20.783.995	4.898.930	13.515.843	29.546.103	61.038	300.942.336
Neotpisana vrijednost 31.12.10.	7.044.748	224.329.184	20.211.932	4.205.325	14.802.301	35.838.237	41.038	306.472.765

Provedenom revizijom provjeravali smo tačnost iskazane vrijednosti stalnih sredstava u finansijskim izvještajima, upravljanje imovinom i kontrolne postupke rukovodnih struktura koji su provedeni nad stalnim sredstvima sa svrhom dokazivanja da su stalna sredstva u objavljenoj vrijednosti imovina Kantona i da su na raspolaganju i upotrebi za funkcije istog.

U tu svrhu izvršili smo provjere popisa stalnih sredstava što su propisane kontrole, i ciljanu provjeru iskazanih vrijednosti stanova, plovni vozila, rekreacione opreme, robnih rezervi, ulaganja u tuđa sredstva, studija izvodljivosti, osnivačkih ulaganja i sredstava u pripremi. Ukupna vrijednost obuhvaćena našim testiranjem na bazi uzorka je 62,4 miliona KM.

Nakon provedenih revizorskih postupaka utvrđeno je :

1.) da su rukovodne strukture Kantona u skladu sa pravilima usvojile potrebne akte i naložile kontrolu nad stalnim sredstvima nalažući popis i spravljanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, ali da je izostala potrebna kontrola ovlaštenih lica budžetskih korisnika čije komisije su vršile popis u dijelu kontrole

potpunog popisa sa detaljnim obrazloženjem u koje namjene je uloženi javni novac iskazan u finansijskim izvještajima te sravnjenja stvarnog i knjigovodstvenog stanja.

Kao primjer navedenih manjkavosti popisa koje imaju direktnog uticaja na efikasnost upravljanja finansijskim sredstvima ukazujemo na uloženi javnom novcu u sredstva u pripremi u vrijednosti od 35.838.235 KM. Svi budžetski korisnici koji iskazuju ova ulaganja preuzeli su samo finansijska stanja iz knjigovodstvenih evidencija bez obrazloženja u koje projekte ili sredstva je uloženi novac kako bi se mogao pratiti tok ulaganja i kontrolisati rad u skladu sa postavljenim rokovima, ciljevima i očekivanim koristima.

Ilustracije radi kod Ministarstva unutrašnjih poslova iskazan je iznos od 9.416.250 KM i to: 5.987.553 KM objekat za smještaj Jedinice za podršku MUP-a Kantona Pionirska dolina, 2.120.531 KM PU Hadžići, 1.250.145 KM PU Vogošća i 58.021 KM Grkarica.

Objekat za smještaj Jedinice za podršku MUP-a na lokalitetu Pionirska dolina, čija gradnja je počela 2005. godine, je završen i koristi se za predviđenu namjenu. Tehnički prijem objekta nije izvršen jer nisu riješeni imovinsko pravni odnosi i isti je izgrađen na zemljištu koje je državna svojina, na koji se odnosi Zakon o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom FBiH. Nije dobivena građevinska dozvola za izgradnju, a od 2005. godine su poduzimane aktivnosti za rješavanje ovog problema, koje još nisu okončane. Knjigovodstveno objekat nije prenesen u funkciju što nije u skladu sa članom 16. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prema Informaciji o realizaciji projekta izgradnje PU Vogošća, početak implementacije projekta u vrijednosti 2.500.000 KM je januar 2006. godine sa planiranim rokom završetka decembar 2007. godine.

Kod Ministarstva obrazovanja i nauke sredstva u pripremi- zgrade na dan 31.12.2010. godine iskazana su u ukupnom iznosu od 16.389.658 KM. Navedeno se odnosi na finansiranje projekata izgradnje i rekonstrukcije školskih objekata na području Kantona započetih u ranijem periodu (2007. i 2008. godine). Projekti se implementiraju putem Zavoda za izgradnju Kantona ili Općina i odnose se na izgradnju Gimnazije Dobrinja i V Gimnazije, osnovne škole u Hadžićima, područne škole na Sedreniku, osnovne škole u Osjeku i osnovne škole u Ilijašu.

Tokom 2010. godine okončani su radovi na izgradnji škole Gimnazija Dobrinja i V Gimnazije i škole u Osjeku i iste se koriste za predviđene namjene, dok su radovi na izgradnji osnovne škole u Starom Ilijašu obustavljeni zbog nedostatka sredstava za nastavak izvođenja radova.

Pored sredstava u pripremi isto je i kod uloženi javnog novca u tuđa sredstva u iznosu od 11.233.841 KM, studijama izvodljivosti 3.752.759 KM i osnivačkim ulaganjima u iznosu od 1.956.838 KM.

Za sva nematerijalna sredstva se ne vodi propisana pomoćna evidencija tj. materijalno knjigovodstvo.

2.) da nisu usklađene pomoćne evidencije vezane za materijalna stalna sredstva sa propisom s tim da su već pokrenute aktivnosti na jednoobraznom softverskom rješenju vođenja evidencija stalnih sredstava sa nivoa Federacije. Naime, prema članu 61. Pravilnika o računovodstvu budžeta u FBiH (Sl.novine FBiH br.15/07) kao i novog Pravilnika (Sl. novine FBiH br. 1/11) propisano je obavezno vođenje pomoćnih knjiga (knjiga/popis/ kapitalne imovine), koju vode korisnici budžeta u koju se unose tačno propisani podaci koji omogućavaju cjelovito praćenje uloženi novca u stalna sredstva i promjene na istima tokom perioda izgradnje i upotrebe.

3.) da se ne može priznati iskazana vrijednost stanova knjigovodstvene vrijednosti 5.453.086 KM. Dokumentacija koju smo imali na uvid pokazuje da se radi o stanovima koji su uglavnom u vlasništvu škola i koji su privatizirani, ali se još uvijek knjigovodstveno iskazuju kao imovina Kantona. Popis stanova budžetski korisnici nisu obavili na propisan način jer su samo preuzeli finansijski iznos iz knjigovodstvenih evidencija bez naturalnog popisivanja odnosno dokazivanja da se radi o imovini kojom raspoložu budžetski korisnici. Rukovodne strukture budžetskih korisnika koji iskazuju stanove u svojim poslovnim knjigama propustile su dužnu kontrolu iskazane imovine sa stvarnim stanjem.

Svi korisnici budžeta koji iskazuju stanove u svojim poslovnim knjigama dužni su izvršiti sravnjenje iskazanog iznosa sa knjigovodstvom trezora i uskladiti sa stvarnim stanjem stanova, izvršiti popis stanova sa svim podacima i ako su privatizirani u skladu sa propisima pokrenuti postupak odobravanja isknižavanja ove imovine iz knjigovodstvenih evidencija kako bi finansijske vrijednosti stanova bile tačne i pozdane najkasnije sa 31.12.2011. godine.

Da se naredni popis stalnih sredstava izvrši u skladu sa pravilima i podacima koji pružaju cjelovitu informaciju o uloženom javnom novcu kako bi rukovodne strukture imale mogućnost donosti potrebne odluke i efikasno upravljati imovinom.

5.7.2.2. Dugoročni plasmani

Finansijska vrijednost dugoročnih plasmana iznosi 38.112.775 KM, a odnosi se na date kredite iz budžetskih sredstava fizičkim i pravnim licima sa područja Kantona. Plasman kredita vršen je putem više banaka sa kojima su sklopljeni ugovori o međusobnim pravima i obavezama. Uslove kreditiranja određivala je zakonodavna i izvršna vlast Kantona putem svojih propisa.

Stanje kredita po nosiocima	31.12.2010. godine	31.12.2009. godine
Ministarstvo za boračka pitanja	25.364.170	21.583.817
Ministarstvo za stambenu politiku	4.067.705	4.149.258
Ministarstvo privrede	8.544.134	12.138.431
Ostali budžetski korisnici	136.765	172.461
Ukupno	38.112.775	38.043.967

Najveći dio budžetskih sredstava dat je za boračku populaciju 66,5 % ili 25,3 miliona KM, od čega se 10.995.396 KM odnosi na kreditne linije za zapošljavanje pripadnika boračke populacije u periodu od 1997-2010. godine i 14.368.774 KM za beskamratne pozajmice pojedincima za rješavanje stambenih pitanja.

U revidiranoj godini iz budžetskih sredstava utrošeno je 4.914.700 KM i gotovo cjelokupan iznos (4.899.211.KM) dat je boračkoj populaciji za beskamratne pozajmice pojedincima za rješavanje stambenih pitanja (3.882.000 KM) i za kreditne linije za zapošljavanje pripadnika boračke populacije (1.017.211 KM).

Provedenom revizijom izvršili smo provjeru iskazanog iznosa sa aspekta ugovorenog povrata uloženog javnog novca i pravilnosti iskazanog iznosa u finansijskim izvještajima. Dokazi pokazuju da se povrat uloženog novca ne odvija na ugovoreni način. To je posebno naglašeno kod kredita datih boračkoj populaciji za otvaranje radnih mjesta gdje je instrument obezbjeđenja povrata kredita devizna vojna knjižica boračke populacije za potraživanja po osnovu neisplaćenih plata. Dospjela nenaplaćena potraživanja na dan 31.12.2010. godine su 10.995.396 KM od čega po osnovu glavnog duga 8.498.428 KM a po osnovu kamata 1.338.336 KM.

U knjigovodstvenim evidencijama nije vršena korekcija potraživanja iako ima potraživanja koja su izgubljena u sudskim sporovima koje su pokretale poslovne banke putem kojih su plasirani krediti. Zbog toga nije realno očekivati da će iskazani iznos u cjelosti biti naplaćen kao i da su realno iskazana potraživanja u finansijskim izvještajima, jer su već sada dospjela a neizmirena potraživanja 8.498.428 KM.

Prema članu 22. i 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta FBiH predviđeno je procjenjivanje bilansnih pozicija sa ciljem utvrđivanja vrijednosti pojedinačnih pozicija bilansa, te se potraživanja koja su nesigurna za naplatu ispravljaju za procjenjeni iznos.

Upravljačke i rukovodne strukture Kantona su upoznate sa problemom naplate dospjelih potraživanja o čemu postoji više zaključaka i detaljnih informacija o poduzetim mjerama, ali knjigovodstvena ispravka potraživanja nije provedena iako je to predviđeno propisima sa ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.

Rukovodne strukture Kantona tražile su u prethodnoj godini mišljenje Ureda za reviziju vezano za postupanje odnosno mogućnosti otpisa potraživanja po datim kreditima bez davanja saglasnosti Skupštine. Naše ovlaštenje nije da dajemo preporuke za otpis bilo kojih potraživanja jer je to ovlaštenje upravljačkih i rukovodnih struktura. Naše ovlaštenje je da dajemo svoje mišljenje o realnosti iskazanih potraživanja u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima i dokazima koje prikupimo tokom provođenja revizije.

Preporučujemo da se izvrši ispravka potraživanja sa 31.12.2011. godine u skladu sa propisima i dokumentovanoj procjeni iznosa te ispravke sa ciljem realnog iskazivanja potraživanja u finansijskim izvještajima.

5.7.3 Kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna potraživanja na dan 31.12.2010. godine iskazana su 3.736.289 KM, od čega se na Direkciju za puteve odnosi 1.332.828 KM, MUP 978.454 KM, Ministarstvo prostornog uređenja 250.000 KM i Upravu za šume 210.000 KM.

Kod Direkcije za puteve najznačajnije je potraživanje prema Europlakat Sarajevo 728.831 KM, Metropolis mediji 195.645 KM i Sarajevo-šume 300.000 KM.

Vežano za potraživanje od preduzeća „Europlakat“ u iznosu od 728.831 KM koja su nastala po osnovu zaključenih ugovora iz ranijih godina i rješenja Direkcije kojima se utvrđuje naknada za korištenje zemljišta u cestovnom i zaštitnom cestovnom pojasu saobraćajnica na području Kantona u svrhu postavljanja reklamnih panoa Direkcija je putem Pravobranilaštva Kantona podnijela tužbe za naplatu potraživanja. Navedeni postupci nisu okončani do dana završetka revizije.

Privredno društvo „Europlakat“ je protiv Kantona pokrenulo tužbu radi raskida Ugovora o pravu postavljanja tramvajskih, trolejskih i autobuskih nastrešnica na području Kantona i naknade štete, a kod Općinskog suda Sarajevo vodi se i parnični postupak po tužbi „Europlakata“ protiv Kantona za naknadu štete sa tužbenim zahtjevom u visini od 10.000.000 KM. Vlada Kantona je 24.09.2009. godine donijela Zaključak kojim je zadužila Pravobranilaštvo Kantona, Direkciju za puteve i Ministarstvo saobraćaja da dostave konačan stav i prijedlog pravnog rješenja spora u sudskom postupku po tužbi Europlakat – Kanton. Na prijedlog Ministarstva saobraćaja pokrenuta je inicijativa za sklapanje vansudske nagodbe, kojom bi se trebali precizirati daljni odnosi među ugovornim stranama, tako da su formirani pregovarački timovi sastavljeni od predstavnika Ministarstva saobraćaja, Ministarstva pravde i firme „Europlakat“. Nakon razmatranja teksta prijedloga vansudske nagodbe, Vlada Kantona je većinom glasova zauzela stav da se spor sa „Europlakatom“ treba riješiti u sudskom postupku meritornom sudskom odlukom. Do dana okončanja revizije navedeni predmet nije riješen.

Prezentirana je dokumentacija iz koje je vidljivo da je Kantonalno pravobranilaštvo 10.11.2010. godine pokrenulo upravni spor/tužbu protiv Ministarstva saobraćaja iz razloga što je smatralo da je isto kao drugostepeni organ poništenjem rješenja Direkcije za utvrđivanje visine naknade za 2004. godinu i 2005. godinu povrijedio zakon na štetu Kantona. Po navedenom Kantonalni sud je donio presudu 30.06.2011. godine kojom je uvažio tužbu, te osporeno rješenje tuženog osporio i predmet vratio tuženom na ponovno rješavanje.

Skrećemo pažnju da je u revizorskim izvještajima za 2003. i 2004. godinu isticano pitanje opravdanosti i zakonske osnovanosti zaključenih ugovora sa Europlakatom, obzirom na period zaključenja ugovora.

5.7.4 Kratkoročne obaveze i kratkoročna razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2010. godine iskazane su u finansijskim izvještajima u iznosu od 83.631.632 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obaveze 27.869.733 KM, obaveze prema zaposlenim 20.907.918 KM, obaveze prema povezanim licima 6.550 KM i kratkoročna razgraničenja 34.847.431 KM. U okviru kratkoročnih razgraničenja 21.834.927 KM se odnosi na razgraničene prihode, a 12.995.559 KM su razgraničeni rashodi odnosno neizmirene obaveze nastale u 2010. godini preko iznosa planiranog budžetom.

Na razgraničene **naplaćene prihode budućeg perioda odnosi se** 20.099.411 KM. Prema Izvještaju Komisije za razgraničenje prihoda struktura navedenih sredstava je: namjenski prihodi 14.582.251 KM koji se koriste po posebnim propisima za finansiranje zakonom utvrđenih namjena, vlastiti prihodi 4.851.277 KM, donacije 121.927 KM i grantovi 543.955 KM.

U okviru razgraničenih namjenskih prihoda iznos od 1.666.502 KM odnosi se na prikupljena, a neutrošena namjenska sredstva iz ranijih godina (naknade za zaštitu i spašavanje 1.135.043 KM i naknade za pretvorbu poljoprivrednog zemljišta 531.459 KM) koja su oprihodovana u periodima kada su i ostvarena i ista nisu bila knjigovodstveno evidentirana na poziciji vremenski razgraničenih prihoda.

Prikupljena, a neutrošena namjenska sredstva u 2010. godini u iznosu od 12.915.749 KM su na kraju poslovne godine preknjižena na poziciju vremenski razgraničeni prihoda, koji će se po utrošku sredstava prenijeti na poziciju prihoda. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (Izvještaj komisije za razgraničenje prihoda i prateća dokumentacija i izvodi transakcijskih računa otvorenih za namjenska sredstva) utvrđeno je

da knjigovodstveno stanje neutrošenih sredstava nije usaglašeno sa stanjem novčanih sredstava na dan finansijskog izvještavanja.

Kratkoročno razgraničeni rashodi iskazani su 13.012.502 KM od čega se 12.995.559 KM odnosi na obaveze nastale u 2010. godini za koje nisu bila planirana sredstva budžetom i iste predstavljaju prekoračenje budžeta. Ove obaveze su evidentirane na poziciji neraspoređeni višak rashoda nad prihodima zbog čega su iskazani izdaci, rashodi i obaveze u finansijskim izvještajima podcijenjeni za navedeni iznos, što nije u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima u FBiH. Isto tako nisu poštovane odredbe člana 4. Zakona o budžetima u FBiH kojim je propisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta. Više stvorene obaveze od planiranih sredstava u budžetu za 2010. godinu u najvećem iznosu nastale su kod: Ministarstva finansija 4.068.859 KM, Direkcije za puteve 3.918.491 KM, Ministarstva zdravstva 1.039.475 KM, Kantonalnog suda 962.567 KM, Općinskog suda 714.641 KM, Ministarstva saobraćaja 612.361, Ministarstva kulture 575.000 KM i Ministarstva pravde 410.606 KM.

5.7.5 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2010. godine iskazane su 181.393.952 KM, od čega se 172.481.670 KM odnosi na glavnica, a 8.912.282 KM na kamatu.

Dugoročne obaveze sastoje se od obaveza po osnovu dugoročnih kredita iz ranijeg perioda 73.699.251 KM i obaveza po osnovu zaduženja u 2010. godini 107.694.701 KM.

Dugoročne obaveze Kantona nastale u 2010. godini odnose se na zaduženje:

1. po ino kreditima u iznosu od 67.439.028 KM:
 - 21.281.440 KM -Saudijski fond za razvoj –za finansiranje opremanja Kliničkog centra u Sarajevu;
 - 46.157.588 KM- Svjetska banka- IBRD – finansiranje projekta otpadnih voda u Sarajevu.
2. za realizaciju kapitalnih projekata u iznosu od 33.811.700 KM :
 - 5.000.000 KM kod Unicredit banke (lot I),
 - 7.000.000 KM Intesa San Paolo Bank (lot II),
 - 13.130.000 KM kod Unicredit banke (lot III),
 - 8.681.700 KM kod Razvojne Banke FBiH.

Za realizaciju kapitalnih projekata u 2010. godini utrošeno je 27.191.190 KM, a ostatak neutrošenih kreditnih sredstava se prenosi u 2011. godinu.

Skupština je odlukom od 29.04.2009. godine prihvatila kreditno zaduženje Kantona po kreditu Saudijskog Fonda za razvoj za finansiranje **Projekta dovršenja i opremanja Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu** (54.187.500 saudijskih rijala ili 21.281.440 KM). Dana, 08.07.2010. godine između Razvojne banke FBiH i Kantona (dužnik) zaključen je ugovor o kreditu kojim je regulisano povlačenje, korištenje i otplata kredita odobrenog Dužniku iz sredstava kredita Saudijskog fonda za razvoj, za finansiranje dijela Projekta dovršetka i opremanja Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu (izgradnja i opremanje Centra za kardiohirurgiju, Centra za otorinolaringologiju, Centra za hematologiju, Centralne apoteke i izgradnja centralnog ulaza, restorana i ureda za upravu). Ovim ugovorom regulisano je da Dužnik preuzima obavezu korištenja i otplate kredita prema otplatnom planu Banke. Rok vraćanja kredita je 25 godina, sa grejs periodom od 5 godina, kamatnom stopom 2,5 % i otplatom u jednakim polugodišnjim glavicama u periodu od 2014.- 2034. godine.

Kanton je sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo 06.08.2010. godine zaključio Ugovor o preuzimanju otplate kredita kojim se Zavod obavezao da će u cjelosti otplatiti kredit Saudijskog i to na način da će sredstava uplaćivati u budžet Kantona, a Kanton se obavezuje da će po naplati sredstava od Zavoda, ista doznačiti Razvojnoj banci FBiH. Istim je definisano da se u slučaju statusnih promjena obaveze po ugovoru prenose na pravnog slijednika Zavoda.

Imajući u vidu da je potpisanim Ugovorom između Kantona i Zavoda, od strane Zavoda u cjelosti preuzeta obaveza otplate kredita Saudijskog fonda ne može se potvrditi osnovanost iskazivanja dugoročnih obaveza po ovom osnovu.

Skupština je 30.06.2010. godine donijela Odluku o zaduženju Kantona za kredit Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) kojom je prihvaćen kredit u iznosu od 23.600.000 EUR za finansiranje **Projekta otpadnih voda u Sarajevu- rekonstrukcija prečistača otpadnih voda u Sarajevu**, kojim upravlja KJKP

Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo. Na osnovu Odluke Skupštine 09.07.2010. godine između federalnog ministarstva finansija i Kantona Sarajevo (supsidijarni zajmoprimac) zaključen je Sporazum o supsidijarnom finansiranju kojim su utvrđeni uslovi i rokovi pod kojim Federacija odobrava zajam Supsidijarnom zajmoprimcu u iznosu 23.600.000 EUR-a, a zajmoprimac se obavezuje Federaciji platiti ugovorenu kamatu i troškove, te vratiti iznos zajma pod uslovima kako je utvrđeno sporazumom. Dospijeće kredita je 25 godina, sa grejs periodom od 5 godina. Ugovorom je propisano da će Projekat implementirati Tim za upravljanje Projektom (PMT) formiran u okviru Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, te da će se u okviru Vodovoda i kanalizacije d.o.o. Sarajevo u svrhu implementacije Projekta formirati Tim za implementaciju projekta (PIT). Supsidijarni zajmoprimac može povlačiti sredstava do 30.11.2015. godine, odnosno do datuma zatvaranja Projekta.

Prema izjavama nadležnih osoba do okončanja revizije nije započela implementacija projekta, odnosno nije bilo povlačenja sredstava.

U knjigovodstvenim evidencijama priznate su dugoročne obaveze samo na bazi sklopljenih ugovora o preuzimanju obaveza povrata kredita, a kao garancija povrata izdate su mjenice Federalnom ministarstvu finansija. Naime, sklapanje ugovora u računovodstvenom smislu odnosi se na fazu u procesu stvaranja obaveza, ali ne i računovodstvenog priznavanja istih. Prema Računovodstvenim politikama Kantona (tačka 54.) dugoročne obaveze knjigovodstveno se iskazuju za primljene kredite odnosno na osnovu primljenih sredstava na žiro račun, što kod evidentiranih obaveza nije slučaj. Obzirom da se radi o ino-obavezama koje imaju specifičan način odobravanja, korištenja i povrata sredstava, a da Kanton nije donio pisane procedure koje uređuju računovodstveni tretman ovih obaveza, ne postoji pouzdana osnova za potvrđivanje iskazanih obaveza po ino-kreditima.

Potrebno je urediti pisanim procedurama knjigovodstveno evidentiranje ino-obaveza u skladu sa važećim računovodstvenim propisima.

Budžetom za 2010. godinu na poziciji tekućih transfera kod Ministarstva prostornog uređenja planirano je 800.000 KM za **KJKP „Toplane- Sarajevo“** na ime povrata anuiteta po kreditu Svjetske banke. Naime radi se o kreditima iz perioda 1996.-1998. godina, za realizaciju Projekta „Hitna rekonstrukcija centralnog grijanja“ na području Sarajeva. Navedene obaveze su nastale na osnovu zaključenih Sporazuma o podzajmu između Ministarstva finansija i trezora BiH i KJKP Toplane, kao krajnjim korisnikom kredita, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Federalno ministarstvo finansija je uslovljavalo daljnje zaduživanje Kantona i finansiranje prioriternih projekata Vlade Kantona kreditnim sredstvima, jer se po nalogu Ministarstva finansija i trezora BiH, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH (bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija), vrši plaćanje prispjelih obaveza KJKP Toplane obzirom da isto ne izmiruje prispjele obaveze po navedenim kreditima.

Skupština Kantona je 31.03.2010. godine donijela Odluku o davanju garancije za servisiranje obaveza po kreditima Svjetske banke za krajnjeg korisnika KJKP „Toplane-Sarajevo“. Istom je definisano da Kanton daje garanciju Federaciji BiH da će izvršiti servisiranje obaveza do kraja perioda i refundaciju do sada plaćanih obaveza po IDA kreditima, ukoliko krajnji korisnik (KJKP Toplane) ne bude izvršavao obaveze i da je stanje obaveza sa pripadajućim kamatama po osnovu tri kredita na 10.02.2010. godine 28.399.032 KM. Članom 5. Odluke propisano je da će se odnosi između Kantona, Federalnog ministarstva finansija i KJKP „Toplane- Sarajevo“ regulisati zaključivanjem posebnih ugovora, te sporazuma o jemstvu, koji do okončanja revizije nisu zaključeni.

Prema pregledu Ministarstva finansija i trezora BiH od 06.05.2011. godine stanje plaćenih obaveza koje su u ime KJKP Toplane po IDA kreditu servisirane sa glavnog računa BiH i podračuna FBiH sa 31.03.2011. godine je 3.758.571 KM.

5.8 Ostali nalazi

Prema Izvještaju o radu Kantonalnog pravobranilaštva za 2010. godinu ukupna potraživanja prema Kantonu po osnovu tužbi budžetskih korisnika iz oblasti radnih odnosa iznose 24.363.353 KM i o navedenom upoznata je Vlada putem Informacije od 13.01.2010. godine i 28.12.2010. godine.

Isto tako u Izvještaju je navedeno da je Kantonalno pravobranilaštvo tražilo od Suda u Puli izvršenje pravosnažne presude Općinskog suda Sarajevo (od 02.07.2009. godine) za naplatu sredstava od firme Arian-Trade d.o.o. Pula u vezi finansiranja koncerta Luciana Pavarottija. Presudom je utvrđena obaveza tuženog da

izvrši povrat sredstava u iznosu od 150.000 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.02.2006. godine pa do isplate. Navedeno potraživanje nije iskazano u knjigovodstvenim evidencijama Kantona.

5.9 Vanbilansna evidencija

Na vanbilansnoj evidenciji su iskazana potraživanja po osnovu PHARE programa Evropske Unije za rehabilitaciju poljoprivrednog sektora, za junice date na kreditnoj osnovi poljoprivrednicima na području Kantona u iznosu od 2.152.766 KM. Sredstva su plasirana na osnovu ugovora zaključenih između Ministarstva finansija, Ministarstvo privrede i UPI Banke d.d. (Intesa SanPaolo Banka BiH) 1999. godine.

Prema Izvještaju o izvršenju Budžeta u toku 2010. godine je na ime otplate kredita -Phare programa- distribucija junica naplaćeno 80.963 KM, a ukupan povrat sredstava do 31.12.2010. godine izvršen je u iznosu od 609.820 KM.

Ministarstvo finansija je na osnovu Zaključka Vlade 09.03.2010. godine zaključilo sa Bankom Sporazum o načinu naplate potraživanja Kantona od Banke po osnovu navedenog Ugovora, kojim je predviđeno da se dug po kreditu (glavnica, redovne i zatezne kamate) reprogramira svim korisnicima kredita koji se obrate Banci sa zahtjevom za reprogram, u ratama prema visini duga i materijalnom stanju korisnika, ali ne duže od 36 mjeseci. Prema Informaciji do marta 2011. godine zaključeno je samo 10 vansudskih nagodbi i prema tim korisnicima privremeno je obustavljen sudski postupak.

6. KOMENTAR

U odobrenom produženom roku na zahtjev Ministarstva finansija Kantona Sarajevo isto je u prilogu akta broj: 08-01-14-24061 od 14.10.2011. godine dostavilo komentare na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Budžeta Kantona Sarajevo za 2010. godinu koji uključuje i komentare slijedećih budžetskih korisnika: Ministarstva pravde i uprave, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva rada, socijalne politike, raseljenih lica i izbjeglica, Ministarstva privrede, Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva za boračka pitanja, Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša, Ministarstva zdravstva, Ministarstva stambene politike, Ministarstva saobraćaja, MUP-a i Uprave za civilnu zaštitu.

Sa dužnom pažnjom smo razmotrili komentare, a i na zahtjev Ministarstva finansija održali sastanak sa njihovim predstavnicima. Sve što je bilo opravdano uključeno je u predmetni izvještaj.

U datom komentaru revizori se podsjećaju na odgovornost za izraženo mišljenje. Tačno je da revizori snose odgovornost za dato mišljenje na bazi provedene revizije, a rukovodne strukture Kantona snose odgovornost za poštivanje zakonskih propisa i cjelokupnu prezentaciju finansijskih izvještaja što je uostalom i navedeno u mišljenju. Revizori svoje mišljenje temelje na osnovu prikupljenih dokaza tokom provođenja revizije i izražavaju mišljenje na temelju procjene „da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene, ocjene finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole“ (član 13. stav 2. Zakona o reviziji institucija u FBiH).

U konkretnom slučaju nisu ispoštovani zakonski propisi vezani za trošenje javnih sredstava zbog čega je nepokrivena potrošnja, odnosno deficit 36.170.292 KM. U komentaru se navodi da je tokom godine očekivana doznaka tranše MMF-a u iznosu od 35.000.000 KM, kojom bi se uravnotežili prihodi i rashodi. Dato obrazloženje se ne može uvažiti jer je Zakonom o budžetima u FBiH propisano da se na osnovu planova novčanih tokova utvrđuje tromjesečno i mjesečno budžetsko izmirenje obaveza u skladu sa likvidnosti budžeta i preuzetim obavezama budžetskih korisnika do visine planirane u godišnjem finansijskom planu budžetskog korisnika. Do dana okončanja revizije očekivana tranša od MMF-a nije dobivena.

Nadalje, unutar iskazanog deficita budžetski korisnici su stvorili izdatke u iznosu 12.995.559 KM što je veće u odnosu na odobrenje zakonodavnog tijela. Navedeno je u suprotnosti sa članovima 4. i 31. Zakona o budžetima u FBiH kojima je propisano da budžetski korisnici mogu preuzeti obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu budžeta i nije dozvoljeno da stvaraju obaveze odnosno rashode ili opterećenje budžetskih pozicija ako ti rashodi nisu odobreni u okviru alociranog iznosa za tog budžetskog korisnika. Navedeno je uređeno i članom 4. Zakona o izvršenju budžeta Kantona za 2010. godinu.

Kada je u pitanju knjigovodstveno iskazivanje pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima iskazana je vrijednost imovine - stanova u iznosu od 5.453.086 KM za koje nema dokaza da istima raspolaže Kanton.

Isto tako, ne može se prihvatiti obrazloženje da je neizvodivo, iako kako je navedeno u komentaru isto neupitno, izvršiti procjenu realnosti iskazanih dospjelih a nenaplaćenih potraživanja po osnovu dugoročnih plasmana u iznosu od 8.498.428 KM. Naime, resorno ministarstvo kao i ministarstvo finansija raspolažu sa podacima o godišnjem dospjeću, ostvarenoj naplati, visini nenaplativih potraživanja iz ranijih perioda kao i o drugim poduzetim mjerama koje nisu rezultirale očekivanom naplatom. I dalje ostaje tvrdnja da nisu realno iskazana potraživanja i da nije realno očekivati naplatu u navedenom iznosu i stoga i sa knjigovodstvenog aspekta je potrebno procijeniti ovu bilansnu poziciju i izvršiti ispravku potraživanja za procjenjeni iznos kako je propisano članovima 22. i 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta FBiH.

Vezano za knjigovodstveno iskazivanje dugoročnih obaveza po ino - kreditima smatramo da samo sklopljeni ugovori o kreditima nisu dovoljni za knjigovodstveno priznavanje istih. Prema Računovodstvenim politikama Kantona (tačka 54.) dugoročne obaveze knjigovodstveno se iskazuju za primljene kredite, što kod evidentiranih obaveza nije slučaj. Obzirom da se radi o obavezama koje imaju specifičan način odobravanja, korištenja i povrata, Ministarstvo finansija ima ovlaštenje da propiše svoje procedure kao što je na federalnom nivou usvojeno Uputstvo o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Ismeta Junuzović, dipl. oec.

Voda tima:

Esma Muslić, dipl. oec.

Članovi tima:

Mujesira Cocalić, dipl. oec.

Vildana Šahbegović, dipl. oec.